

Еванђеље по Луки

Увод

1 Многи су предузели да опишу догађаје који су се одиграли* међу нама ²онако како су нам их пренели они који су од почетка били очевици и слуге Речи, ³па сам и ја, уважени Теофиле — пошто сам од почетка све пажљиво испитао — наумио да ти напишем све по реду, ⁴да увидиш веродостојност онога о чему си поучен.

Најава рођења Јована Крститеља

⁵У време јудејског краља Ирода живео је свештеник по имену Захарија. Он је био из Авијиног свештеничког реда, а и његова жена, по имену Јелисавета, била је Ааронов потомак*. ⁶Обоје су били праведни у Божијим очима јер су беспрекорно извршавали све Господње заповести и прописе. ⁷Деце нису имали пошто је Јелисавета била нероткиња, а и једно и друго су већ били зашли у године.

⁸Кад је једном Захарија обављао службу као свештеник пред Богом по распореду свога реда, ⁹паде на њега коцка — по свештеничком обичају — да уђе у Господњи Храм и запали кад. ¹⁰А у време кађења сав окупљени народ молио се напољу.

¹¹Тада се Захарији појави Господњи анђео, стојећи с десне стране кадионог жртвеника. ¹²Кад је Захарија угледао анђела, узнемири се и обузе га страх.

¹³Али, анђео му рече: »Не бој се, Захарија, јер је твоја молитва услишена. Твоја жена Јелисавета родиће ти сина, а ти му дај име Јован. ¹⁴Он ће ти бити радост и весеље, и многи ће се радовати кад се он роди, ¹⁵јер ће бити велик у Господњим очима. Неће пити ни вино ни друга опојна пића, а биће испуњен

Светим Духом већ у мајчиној утроби. ¹⁶Он ће многе Израелце обратити њиховом Господу Богу ¹⁷и ићи ће пред њим у Илијином духу и сили, да срца очева обрати њиховој деци, а непокорне разборитости праведника — да припреми Господу народ спреман.«

¹⁸Тада Захарија упита анђела: »По чему ћу то знати? Стар сам човек, а и жена ми је зашла у године.«

¹⁹»Ја сам Гаврило«, одговори му анђео и рече: »Ја стојим пред Богом, а послан сам да говорим с тобом и да ти објавим ову радосну вест. ²⁰А ево, занемећеш и нећеш моћи да говориш све до оног дана када ће се ово догодити јер ниси поверовао мојим речима, које ће се обистинити у своје време.«

²¹А народ је чекао Захарију и чудило се што се толико задржао у Храму. ²²Кад је изашао, није могао да им говори и они увидеше да је у Храму имао виђење. Он им се обрати знацима, али остаде нем.

²³Кад су се завршили дани његове службе, Захарија се врати кући. ²⁴А после тога његова жена Јелисавета заче и пет месеци се крила.

²⁵»Господ је то учинио за мене«, говорила је, »у дане кад ме је погледао и уклонио са мене срамоту међу људима.«

Најава Исусовог рођења

²⁶У шестом месецу Јелисаветине трудноће Бог посла анђела Гаврила у галилејски град Назарет, ²⁷девојци по имену Марија. Она је била верена са човеком који се звао Јосиф, а био је из куће Давидове.

²⁸Гаврило уђе к њој и рече јој: »Здраво, ти која си стекла милост! Господ је с тобом!«

²⁹А она се узнемири због ових речи, размишљајући шта би овај поздрав могао да значи.

одиграли Дословно: испунили

Ааронов потомак Дословно: од кћери Ааронових

³⁰»Не бој се, Марија«, рече јој анђео, »јер си нашла милост код Бога. ³¹Ево, зачећеш и родићеш сина и даћеш му име Исус. ³²Биће велик и зваће се Син Свевишњег. Господ Бог ће му дати престо његовог оца Давида ³³и он ће довека владати над Јаковљевим домом и његовом царству неће бити краја.«

³⁴Тада Марија упита анђела: »Како то може бити кад још нисам спавала с мушкарцем*?«

³⁵»Свети Дух ће сићи на тебе«, одговори јој анђео, »и сенка сила Свевишњег ће пасти на тебе. Тако ће се то свето дете које ће се родити звати Син Божији.* ³⁶Ено и твоја рођака Јелисавета је зачала сина у својој старости, и она, коју зову нероткињом, већ је у шестом месецу. ³⁷Јер, Богу ништа није немогуће.«

³⁸»Служитељка сам Господња«, рече Марија. »Нека ми буде како си рекао.«

И анђео оде од ње.

Марија код Јелисавете

³⁹Тих дана Марија се спреми и пожури у горски крај, у један град у Јудеји, ⁴⁰и онде уђе у Захаријину кућу па поздрави Јелисавету.

⁴¹Кад је Јелисавета чула Маријин поздрав, у утроби јој заигра дете и она се испуни Светим Духом ⁴²па гласно узвикну: »Благословена си међу женама и благословено дете које ћеш родити! ⁴³Чиме сам заслужила* да мајка мога Господа долази к мени? ⁴⁴Чим је глас твога поздрава допро до мојих ушију, у мени је од радости заиграло дете. ⁴⁵И благо теби јер си поверовала да ће се испунити оно што ти је Господ рекао.«

Маријин хвалоспев

⁴⁶А Марија рече:

»Моја душа велича Господа
⁴⁷ и мој дух кличе у Богу, мом Спаситељу,
⁴⁸ јер је видео понизност своје служитељке.
 Од сада ће ме сви нараштаји звати блаженом,

кад још ... с мушкарцем Дословно: кад још нисам упознала мушкарца

Тако ... Божији Или: Тако ће се дете које ће се родити звати Свети Син Божији.

Чиме сам заслужила Дословно: Откуд ми то

⁴⁹ јер је Силни за мене учинио велика дела.

Његово име је свето

⁵⁰ и он је из поколења у поколење милостив

онима који га се боје.

⁵¹ Силна је дела учинио својом десницом, распршио је охоле и њихову уображеност.

⁵² Владаре је збацио с престола, а понизне узвисио.

⁵³ Гладне је наситио добрима, а богате отпустио празних руку.

⁵⁴ Дошао је да помогне свом слузи Израелу,

⁵⁵ сетио се да буде милостив према Аврааму

и његовим потомцима довека, као што је и рекао нашим праоцима.«

⁵⁶И Марија остаде са Јелисаветом око три месеца па се врати кући.

Рођење Јована Крститеља

⁵⁷Кад је дошло време да се Јелисавета породила, она роди сина. ⁵⁸А њени суседи и рођаци су чули да јој је Господ указао велику милост па су се радовали с њом. ⁵⁹Осмог дана дођоше да обрежу дете и хтедоше да му, по оцу, надену име Захарија.

⁶⁰Али, његова мајка рече: »Не, зваће се Јован.«

⁶¹»Нико од твојих рођака се тако не зове«, рекоше јој, ⁶²а онда знаковима упиташе његовог оца како би он желео да се дете зове.

⁶³Захарија затражи плочицу за писање и написа: »Име му је Јован.« И сви се зачудише.

⁶⁴Њему се сместа отворише уста и одвеза језик па поче да говори славећи Бога, ⁶⁵а страх обузе све суседе. Људи су по целом јудејском горју о свему томе говорили ⁶⁶и ко год је то чуо, чудило се и питао: »Шта ли ће то бити од тога детета?« јер је Господња рука била с њим.

Захаријин хвалоспев

⁶⁷А његов отац Захарија се испуни Светим Духом па је пророковао:

⁶⁸ »Нека је благословен Господ, Бог Израелов,

што је дошао да избави* свој народ
 69 и што нам је подигао моћног
 Спаситеља*
 у кући свога слуге Давида,
 70 као што је давно рекао
 кроз уста својих светих пророка
 71 да ће нас спасти од наших непријатеља
 и од руке свих који нас мрзе;
 72 да ће се смилovati нашим праоцима
 и сетити се свог светог савеза,
 73 заклетве којом се заклео нашем оцу
 Аврааму —
 74 да ће нас избавити из руке непријатеља
 и дати нам да му служимо без страха,
 75 у светости и праведности пред њим
 свих дана нашега живота.
 76 А ти ћеш се, дете, звати пророк
 Свевишњега,
 јер ћеш ићи пред Господом да му
 припремиш пут,
 77 да обзнаниш његовом народу
 да је спасење у опроштењу њихових
 греха
 78 због великог милосрђа нашега Бога
 којим ће нам доћи светлост са неба*
 79 да засветли онима који живе у тами и у
 сенци смрти
 и усмери наше ноге на пут мира.«

⁸⁰А дечак је растао и јачао духом. Боравио је у пустињи све до дана кад је јавно иступио пред Израел.

Исусово рођење

(*Матеј 1,18-25*)

2У то време цар Август издаде наредбу да се попише становништво целог света*. ²Био је то први попис извршен док је Квиринаје управљао Сиријом. ³И сви су ишли да се попишу, свако у свој град.

⁴Тако и Јосиф из града Назарета у Галилеји оде у Јудеју, у Давидов град Витлејем — јер је био из Давидове куће и лозе — ⁵да се упише са својом вереницом Маријом, која је била у другом стању. ⁶И док су били онде, дође време да се Марија породи. ⁷И она роди свог сина првенца па га пови у

избави Или: откупи
моћног Спаситеља Дословно: рог спасења
са неба Дословно: са висине
целог света То јест: Римског царства

пелене и стави у јасле јер за њих није било места у гостионици.

Пастири и анђели

⁸А у том крају су боравили пастири и ноћу, под ведрим небом, чували стражу код својих стада. ⁹Њима се појави Господњи анђеол и обасја их Господња слава па се веома уплашише.

¹⁰»Не бојте се«, рече им анђеол, »јер вам доносим радосну вест која ће веома обрадовати сав народ: ¹¹данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ — Христос* Господ. ¹²А ово ће вам бити знак: наћи ћете дете повијено у пелене како лежи у јаслама.«

¹³Одједном се анђелу придружи мноштво небеске војске*, хвалећи Бога и говорећи:

¹⁴ »Слава Богу на висини,
 а на земљи мир људима који су по
 његовој вољи.«

¹⁵Кад су анђели отишли од њих и вратили се на небо, пастири рекосе један другом: »Хајдемо у Витлејем да видимо то о чему нас је Господ обавестио.«

¹⁶Онда брзо одоше и нађоше Марију и Јосифа, и дете како лежи у јаслама. ¹⁷А кад су видели, испричаше шта им је речено о том детету. ¹⁸И сви који су то чули задивили се оном што су им пастири испричали. ¹⁹А Марија је све то памтила и стално о томе размишљала у свом срцу. ²⁰Пастири се вратише кући, славећи и хвалећи Бога јер је оно што су чули и видели било баш онако како им је и речено.

Исуса доносе у Храм

²¹Осмог дана, кад је било време да се дете обреже, дадоше му име Исус, како га је назвао анђеол пре него што је био зачет.

²²Кад су се завршили дани њиховог очишћења по Мојсијевом закону, Јосиф и Марија га однеше у Јерусалим да га ставе пред Господа ²³— као што пише у Господњем Закону: »Нека се свако прворођено мушко одвоји за Господа*²⁴— и да принесу жртву — као што каже Господњи Закон: »пар грлица или два голуба*«.

Христос Или: Месија
небеске војске То јест: анђела
2,23 2.Мојсијева 13,2 и 12
2,24 3.Мојсијева 12,8

²⁵А у Јерусалиму је живео човек по имену Симеон. Био је то праведан и побожан човек и ишчекивао је Израелову утеху. На њему је био Свети Дух ²⁶и објавио му да неће умрети док не види Господњег Христа*.
²⁷Подстакнут Духом, оде у Храм, па кад су родитељи унели малог Исуса да за њега изврше оно што захтева законски обичај,
²⁸Симеон га узе на руке, захвали Богу* и рече:

²⁹ »Сада, Господару, отпушташ свога слугу у миру,
као што си обећао.
³⁰ Јер, моје очи су виделе твоје спасење,
³¹ које си припремио пред очима* свих народа,
³² светлост за просветљење пагана* и на славу свога народа, Израела.«

³³А Исусови отац и мајка се зачудише ономе што је о њему речено.

³⁴Тада их Симеон благослови па рече његовој мајци Марији: »Ово дете је одређено да обори и подигне многе у Израелу и да буде знак који ће бити оспораван, ³⁵да се разоткрију мисли многих срца. А мач ће пробости и твоју душу.«

³⁶Онде је била и пророчица Ана, Фануилова кћи из Асировог племена. Била је веома стара — по венчању је са мужем живела седам година, ³⁷а као удовица, до своје осамдесет четврте године. Није излазила из Храма, него је, постећи и молећи се, служила Богу и ноћу и дању. ³⁸Она им приђе баш у том часу, захвали Богу и поче да говори о детету свима који су ишчекивали избављење* Јерусалима.

³⁹Кад су извршили све по Господњем закону, вратише се у Галилеју, у свој град Назарет. ⁴⁰А дете је расло и јачало и пунило се мудрошћу, и на њему је била Божија милост.

Дечак Исус у Храму

⁴¹Његови родитељи су сваке године за Празник Пасхе одлазили у Јерусалим. ⁴²Кад му је било дванаест година, они, по обичају,

Христа Или: Месију

захвали Богу Дословно: благослови Бога

очима Дословно: лицем

за просветљење пагана Или: за откривење паганима

издављење Или: откупљење

одоше на празник. ⁴³По завршетку празника, кад су се враћали кући, дечак Исус остаде у Јерусалиму, а његови родитељи то нису знали. ⁴⁴Мислећи да је међу осталим путницима, превалише дан хода. Онда га потражише међу рођацима и познаницима ⁴⁵па кад га не нађоше, вратише се у Јерусалим да га траже. ⁴⁶После три дана нађоше га како седи међу учитељима у Храму, слуша их и пита. ⁴⁷А сви који су га слушали, дивили су се његовој памети и његовим одговорима.

⁴⁸Кад су га родитељи угледали, запрепастише се, а мајка му рече: »Зашто си нам то учинио, сине? Твој отац и ја смо туговали док смо те тражили.«

⁴⁹А он им рече: »Зашто сте ме тражили? Зар нисте знали да морам да будем у дому свога Оца?«

⁵⁰Али, они не разумеше шта им је рекао.

⁵¹Онда се с њима вратио у Назарет и био им послушан. Његова мајка је све то памтила у свом срцу. ⁵²А Исус је напредовао у мудрости и расту и у милости код Бога и људи.

Јован Крститељ припрема пут

(Матеј 3,1-12; Марко 1,1-8; Јован 1,19-28)

ЗПетнаесте године владавине цара Тиверија, када је Понтије Пилат био намесник у Јудеји, Ирод био тетрарх* Галилеје, његов брат Филип тетрарх Итуреје и Трахонитиде, Лисаније тетрарх Авилине, ²а Ана и Кајафа првосвештеници, Божија реч дође Захаријиним сину Јовану у пустињи ³па он прође целим подручјем око Јордана, проповедајући покајничко крштење за опроштење греха, ⁴као што је записано у књизи пророка Исаије:

»Глас онога који виче у пустињи:
'Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе!

- ⁵ Нека се свака долина испуни и свака гора и брежуљак слегне.
Што је кривудава, нека буде право,
а неравни путеви нека буду равни,
⁶ и сви људи ће видети Божије спасење.'«*

тетрарх То јест: владар над четвртином краљевства или области

3,4-6 Исаија 40,3-5

⁷Јован рече народу који је к њему долазио да их он крсти: »Змијски породе! Ко вас је упозорио да избегнете гнев који предстоји?⁸ Донесите плод достојан покајања. И немојте међу собом да говорите: 'Имамо оца Авраама', јер кажем вам да Бог може од овог камења да подигне децу Аврааму.⁹ Секира је већ положена на корен дрвећа и биће посечено и бачено у ватру свако дрво које не доноси добар плод.«

¹⁰»Па шта онда да чинимо?« упита га народ.

¹¹»Ко има два огртача«, одговори им он, »нека да оном ко нема. И ко има хране, нека учини исто.«

¹²Дођоше и цариници да се крсте па га упиташе: »Учитељу, шта да чинимо?«

¹³А он им рече: »Не узимајте више него што вам је одређено.«

¹⁴Упиташе га и неки војници: »А шта ми треба да чинимо?«

Он им одговори: »Ни од кога не изнуђујте новац, не оптужујте лажно и будите задовољни својом платом.«

¹⁵А народ је био у стању ишчекивања и сви су се у свом срцу питали да није можда Јован Христос*.

¹⁶Јован им свима одговори, рекавши: »Ја вас крштавам водом. Али, долази један моћнији од мене — ја нисам достојан ни ремење на његовој обући да одвежем. Он ће вас крстити Светим Духом и огњем.¹⁷ У руци му је вејача којом ће очистити своје гумно и скупити пшеницу у свој амбар, а плеву ће спалити неугасивим огњем.«

¹⁸Тако је Јован, опомињући их још многим другим речима, народу објавио еванђеље*.

¹⁹А тетрарх* Ирод, кога је Јован укорио због Иродијаде, жене његовог брата, и због свих злодела која је починио,²⁰ на све то додаде и ово: затвори Јована у тамницу.

Исусово крштење

(Матеј 3,13-17; Марко 1,9-11)

²¹А кад се крстио сав народ, крстио се и Исус. И док се молио, отвори се небо²² и на њега се спусти Свети Дух у облику голуба.

А са неба се зачу глас: »Ти си мој љубљени Син! Ти си по мојој вољи!«

Христос То јест: Месија

еванђеље Или: радосну вест

тетрарх То јест: владар над четвртином краљевства или области

Родослов Исуса Христа

(Матеј 1,1-17)

²³А Исус је, кад је почео своје деловање, имао око тридесет година и био је — како се сматрало — син Јосифов, син Илијев,²⁴ син Мататов, син Левијев, син Мелхијев, син Јанејев, син Јосифов,²⁵ син Мататијин, син Амосов, син Наумов, син Еслијев, син Хангејев,²⁶ син Маатов, син Мататијин, син Семеинов, син Јосихов, син Јодин,²⁷ син Јоананов, син Рисин, син Зоровавелов, син Салатилов, син Ниријев,²⁸ син Мелхијев, син Адијев, син Косамов, син Елмадамов, син Иров,²⁹ син Исусов, син Елиезеров, син Јоримов, син Мататов, син Левијев,³⁰ син Симеонов, син Јудин, син Јосифов, син Јонамов, син Елиакимов,³¹ син Мелејин, син Менин, син Мататин, син Натанов, син Давидов,³² син Јесејев, син Јовидов, син Воозов, син Салмонов, син Наасонов,³³ син Аминадавов, син Админов, син Арнијев*, син Есромов, син Фаресов, син Јудин,³⁴ син Јаковљев, син Исааков, син Авраамов, син Тарин, син Нахоров,³⁵ син Серухов, син Рагавов, син Фалеков, син Еверов, син Салин,³⁶ син Каинамов, син Арфаксадов, син Симов, син Нојев, син Ламехов,³⁷ син Матусалин, син Енохов, син Јаретов, син Малалеилов, син Каинамов,³⁸ син Еносов, син Ситов, син Адамов, син Божији.

Ђаво искушава Исуса

(Матеј 4,1-11; Марко 1,12-13)

⁴Исус се, пун Светога Духа, врати са Јордана, а Дух га одведе у пустињу,² где га је ђаво искушавао четрдесет дана. Све то време Исус није ништа јео па кад су истекли ти дани, огладне.

³А ђаво му рече: »Ако си Син Божији, реци овом камену да постане хлеб.«

⁴»Записано је«, одговори му Исус, »'Човек не живи само од хлеба.'*«

⁵Ђаво га одведе на једно високо место па му у једном трену показа сва царства света⁶ и рече: »Даћу ти сву њихову власт и сјај јер је мени дата и ја могу да је дам коме хоћу.⁷ Ако ми се, дакле, поклониш, све ће бити твоје.«

син Админов, син Арнијев У неким рукописима стоји уместо тога: син Арамов (в. Матеја 1,4); други рукописи се у великој мери разликују.

4,4 5.Мојсијева 8,3

⁸»Записано је«, одговори му Исус, »'Клањај се Господу, своме Богу, и њему јединоме служи.'*«

⁹Онда га ђаво одведе у Јерусалим, постави га на врх Храма па му рече: »Ако си Син Божији, баци се одавде доле, ¹⁰јер записано је:

'Наредиће својим анђелима за тебе да те чувају',*

¹¹и:

'Они ће те носити на рукама, да ногом не запнеш за камен.'*«

¹²»Писмо такође каже«, одговори му Исус, »'Не искушавај Господа, свога Бога.'*«

¹³Кад је ђаво завршио са свим овим искушењима, остави Исуса до неког повољнијег часа.

Исус одбачен у Назарету

(Матеј 13,53-58; Марко 6,1-6)

¹⁴А Исус се, у сили Духа, врати у Галилеју и глас о њему рашири се по целом том крају. ¹⁵Учио је народ у тамошњим синагогама и сви су га хвалили.

¹⁶Тако оде и у Назарет, где је одрастао, па у суботу, по свом обичају, уђе у синагогу. Устаде да чита, ¹⁷а они му дадоше књигу пророка Исаије. Он отвори књигу и нађе место где пише:

¹⁸ »На мени је Дух Господњи,
јер ме је помазао
да сиромасима објавим еванђеље*.
Послао ме да сужњима објавим
ослобођење,

слепима да ће прогледати,
да на слободу пустим потлачене,
¹⁹ да објавим годину благонаклоности
Господње.«*

²⁰Онда затвори књигу, врати је службенику па седе, а очи свих у синагоги биле су упрте у њега.

²¹Он им рече: »Данас, док сте слушали, ово Писмо се испунило.«

4,8 5.Мојсијева 6,13

4,10 Псалми 91,11

4,11 Псалми 91,12

4,12 5.Мојсијева 6,16

еванђеље Или: радосну вест

4,18-19 Исаија 61,1-2

²²И сви су о њему лепо говорили и дивили се умилним речима које су излазиле из његових уста.

»Зар ово није Јосифов син?« питали су.

²³А он им рече: »Сигурно ћете ми рећи ову пословицу: 'Лекару, излечи самога себе. Учини и овде, у свом завичају, оно што смо чули да си учинио у Кафарнауму.'«

²⁴И још рече: »Истину вам кажем: ниједан пророк није добро примљен у свом завичају.

²⁵Заиста вам кажем: у Илијино време, у Израелу је било много удовица кад је небо затворено три године и шест месеци и настала велика глад по целој земљи. ²⁶Али, Илија није био послан ниједној од њих, него једној удовици у Сарепти Сидонској. ²⁷А у Јелисејево време било је много губавих* у Израелу, али ниједан од њих није био очишћен, него Неман Сиријац.«

²⁸Кад су то чули, људе у синагоги обузе бес. ²⁹Устадоше и избацише га из града па га одведоше на ивицу брда на коме је сазидан њихов град, с намером да га баце низ литицу. ³⁰Али, он прође између њих и оде својим путем.

Излечење опседнутога

(Марко 1,21-28)

³¹Потом оде у галилејски град Кафарнаум па је у суботу учио народ, ³²а они су се дивили његовом учењу јер је његова реч имала снагу. ³³А у синагоги је био један човек кога је опсео демон, нечисти дух.

Он снажним гласом повика: ³⁴»Еј, шта ми имамо с тобом, Исусе Назарећанине? Јеси ли дошао да нас уништиш? Знамо ко си — Светац Божији.«

³⁵А Исус му запрети рекавши: »Умукни и изађи из њега!«

Тада демон обори човека пред свима па изађе из њега не наудивши му.

³⁶Сви се веома зачудише па рекоше један другом: »Какво је то учење? Он влашћу и силом заповеда нечистим духовима и они излазе.«

³⁷И глас о Исусу рашири се по свим околним местима.

губавих Реч 'губав' односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

Излечење многих

(Матеј 8,14-17; Марко 1,29-39)

³⁸Исус изађе из синагоге и оде у Симонову кућу. А Симонову ташту је спопала јака грозница па Исуса замолише да јој помогне. ³⁹Он се наднесе над њу, запрети грозници, и ова је остави. Она одмах устаде и поче да их служи.

⁴⁰Кад је сунце зашло, сви који су имали болесне од разних болести, доведоше их к њему, а он их излечи положивши руке на сваког од њих.

⁴¹Из многих су излазили и демони, вичући и говорећи: »Ти си Син Божији!«

Али, он им је претио и није им дозвољавао да говоре јер су знали да је он Христос*.

⁴²Кад је свануло, Исус изађе и оде на једно пусто место. А народ га је тражио па дођоше тамо где се налазио и покушаше да га задрже да не оде од њих.

⁴³Али, он им рече: »Треба и другим градовима да објавим еванђеље* о Божијем царству јер сам ради тога послан.«

⁴⁴И настави да проповеда по јудејским синагогама.

Први ученици

(Матеј 4,18-22; Марко 1,16-20)

5Једном, док се народ гурао око њега да чује Божију реч, а он стајао покрај Генисаретског језера*, ²виде поред обале два чамца. Рибари су изашли из њих и испирали мреже. ³Он уђе у један од чамаца, који је припадао Симону, и замоли га да се мало отисне од копна. Онда седе па је учио народ из чамца.

⁴А кад је престао да говори, рече Симону: »Извези на пучину па баците мреже за лов.«

⁵»Учитељу«, одговори му Симон, »сву ноћ смо се трудили и ништа нисмо уловили. Али, ако ти кажеш, бацићу мреже.«

⁶И кад то учинише, ухватише веома много рибе — толико да су им се мреже цепале. ⁷Зато махнуше друговима у другом чамцу да дођу и помогну им. Ови дођоше па оба чамца толико напунише да су почели да тону.

Христос То јест: Месија

еванђеље Или: радосну вест

Генисаретског језера То јест: Галилејског мора

⁸Кад је Симон Петар то видео, баци се Исусу пред ноге и рече: »Иди од мене, Господе, јер сам грешан човек!«

⁹Јер, он и сви који су били с њим били су запањени колико много рибе су уловили, ¹⁰а исто тако и Зеведејеви синови Јаков и Јован, Симонови другови.

Исус тада рече Симону: »Не бој се; од сада ћеш ловити људе.«

¹¹И они извукоше чамце на обалу, оставише све и пођоше за њим.

Очишћење губавога

(Матеј 8,1-4; Марко 1,40-45)

¹²Кад је Исус био у неком граду, угледа га један човек који је био сав губав*, паде ничице и замоли га: »Господе, ако хоћеш, можеш да ме очистиш.«

¹³А Исус пружи руку, дотаче га и рече: »Хоћу. Budi чист.«

И губа* одмах нестаде с њега.

¹⁴Онда му нареди: »Не причај ником, него иди и покажи се свештенику па принеси жртву за своје очишћење, како је Мојсије заповедио — за сведочанство њима.«

¹⁵Али, глас о Исусу се све више ширио и силан народ је долазио да га чује и да се излечи од својих болести. ¹⁶А он се често повлачио на усамљена места и молио се.

Излечење одузетог

(Матеј 9,1-8; Марко 2,1-12)

¹⁷Док је једног дана учио народ, седели су онде и фарисеји и учитељи закона који су дошли из свих галилејских и јудејских села и из Јерусалима. А Исус је лечио Господњом силом. ¹⁸Дођоше и неки људи носећи на постељи једног одузетог па покушаше да га унесу и положе пред Исуса. ¹⁹Али, пошто због народа нису могли да га унесу, попеше се на кров и на постељи га, кроз црепове, спустише пред Исуса.

²⁰Кад је Исус видео њихову веру, рече: »Човече, опраштају ти се греси.«

²¹Тада учитељи закона и фарисеји помислише: »Ко је овај што хули? Ко, осим јединога Бога, може да опрашта грехе?«

губав Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

губа Реч »губа« односи се на било коју заразну кожну болест, а не само на губу.

²²Али, Исус је знао о чему размишљају па им рече: »Зашто тако мислите у свом срцу?

²³Шта је лакше? Рећи: 'Опраштају ти се греси', или рећи: 'Устани и ходај?' ²⁴Али, да знате да Син човечији има власт на земљи да опрашта грехе...« Онда рече одузетоме: »Теби говорим! Устани, узми своју постељу и иди кући.«

²⁵И човек одмах устаде пред њима, узе оно на чему је лежао и оде кући, славећи Бога. ²⁶И сви се силно задивеше па почеше да славе Бога и, пуни страха, да говоре: »Данас смо видели нешто невероватно!«

Исус позива Левија

(Матеј 9,9-13; Марко 2,13-17)

²⁷Исус после тога изађе и виде цариника Левија како седи на царинарници па му рече: »Пођи за мном.«

²⁸И овај остави све, устаде и пође за њим.

²⁹Онда Левије спреми за Исуса велику гозбу у својој кући. А с њима су јели многи цариници и други људи.

³⁰Тада фарисеји и њихови учитељи закона почеше да приговарају Исусовим ученицима говорећи: »Зашто једете и пијете са цариницима и грешницима?«

³¹А Исус им рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима. ³²Нисам дошао да на покајање позовем праведне, него грешне.«

Исуса испитују о посту

(Матеј 9,14-17; Марко 2,18-22)

³³Они му рекоше: »Јованови ученици често посте и моле се, а исто тако и фарисејски ученици, а твоји стално једу и пију.«

³⁴»Можете ли младожењине сватове да натерате да посте док је младожења с њима?« упита их Исус. ³⁵»Али, доћи ће време када ће им младожењу отети и тада ће постити.«

³⁶Онда им исприча и причу: »Нико не откида закрпу са нове одеће да би је пришио на стару. Ако то учини, поцепаше нову одећу, а закрпа са нове неће пристајати старој. ³⁷И нико не сипа ново вино у старе мешине. Ако то учини, ново вино ће поцепати мешине и просуће се, а мешине ће пропасти. ³⁸Него, ново вино треба сипати у нове мешине. ³⁹И нико ко је пио старо вино, не тражи ново, јер каже: 'Старо је добро.'«

Господар суботе

(Матеј 12,1-8; Марко 2,23-28)

БКад је једне суботе Исус пролазио кроз житна поља, његови ученици су кидали класове, трли их рукама и јели.

²Тада неки фарисеји рекоше: »Зашто чините оно што се не сме чинити у суботу?«

³»Зар нисте читали«, упита их Исус, »шта је Давид учинио кад су он и његови пратиоци огладнели? ⁴Ушао је у Божији дом, узео посвећене хлебове — које не сме да једе нико осим свештеника — јео и дао својим пратиоцима?«

⁵И још им рече: »Син човечији је господар и суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Матеј 12,9-14; Марко 3,1-6)

⁶Једне друге суботе уђе у синагогу и поче да учи народ. А онде је био и један човек са осушеном десном руком. ⁷Учитељи закона и фарисеји су будно пазили на Исуса да виде да ли ће да лечи у суботу, како би имали разлог да га оптуже.

⁸Он је знао шта мисле па рече човеку са осушеном руком: »Дигни се и стани у средину.«

И овај се диже и стаде.

⁹Тада им Исус рече: »Питам вас: да ли суботом сме да се чини добро или зло, да се живот спасе или убије?«

¹⁰Затим их све заокружи погледом па рече човеку: »Испружи руку.«

Овај тако учини и рука му оздрави. ¹¹А они се разгневише па међу собом почеше да разговарају о томе шта да учине Исусу.

Избор Дванаесторице

(Матеј 10,1-4; Марко 3,13-19)

¹²Тих дана Исус оде на гору да се помоли па проведе ноћ молећи се Богу. ¹³А кад је свануло, позва своје ученике и изабра дванаесторицу, које назва и апостолима: ¹⁴Симона, кога је назвао и Петар, и његовог брата Андреју; Јакова и Јована; Филипа и Вартоломеја; ¹⁵Матеја и Тому; Јакова Алфејевог и Симона званог Зилот*; ¹⁶Јуду Јаковљевог и Јуду Искариотског, који је постао издајник.

Зилот То јест: Ревнитељ

Благослови и претње

(*Matej 4,23-5,12*)

¹⁷Исус сиђе с њима и стаде на једно равно место. А онде је било мноштво његових ученика и силан народ из целе Јудеје, из Јерусалима и са тирског и сидонског приморја. ¹⁸Дошли су да га чују и да се излече од својих болести. А оздрављали су и они које су мучили нечисти духови. ¹⁹И сав народ је хтео да га дотакне јер је из њега излазила сила и све их лечила.

²⁰Тада Исус погледа своје ученике и рече:

»Благо вама који сте сиромашни јер ваше је Божије царство.

²¹ Благо вама који сада гладујете јер ћете се наситити.

Благо вама који сада плачете јер ћете се смејати.

²² Благо вама кад вас људи замрзе, кад вас изопште и вређају, и кад ваше име одбаце као зло — због Сина човечијега.

²³ Радуйте се тога дана и скачите од радости јер је велика ваша награда на небу.

Јер, њихови очеви су исто тако чинили пророцима.

²⁴ Али, тешко вама, богаташи, јер сте већ примили своју утеху.

²⁵ Тешко вама који сте сада сити јер ћете гладовати.

Тешко вама који се сада смејете јер ћете туговати и плакати.

²⁶ Тешко вама кад сви људи о вама лепо говоре јер су њихови очеви тако чинили лажним пророцима.«

Љубав према непријатељима

(*Matej 5,38-48; 7,12a*)

²⁷»А вама који слушате кажем: волите своје непријатеље, чините добро онима који вас мрзе, ²⁸благосиљајте оне који вас проклињу, молите се за оне који вас злостављају. ²⁹Ако те неко удари по образу, окрени и други. А ако ти неко узме огрчач, не спречавај га да ти узме и кошуљу. ³⁰Дај сваком ко од тебе нешто затражи, и ако неко узме твоје, не тражи то назад. ³¹Како желите да људи чине вама, тако треба ви да чините њима.

³²Ако волите оне који воле вас, какву похвалу заслужујете? Јер, и грешници воле

оне који воле њих. ³³И ако чините добро онима који вама чине добро, какву похвалу заслужујете? То исто чине и грешници. ³⁴И ако позајмљујете онима за које се надате да ће вам вратити, какву похвалу заслужујете? И грешници позајмљују грешницима да им се исто врати.

³⁵Него, волите своје непријатеље и чините им добро. И позајмљујте не очекујући ништа, и ваша награда биће велика и бићете синови Свевишњег Бога јер је он благ према незахвалнима и злима. ³⁶Будите милосрдни као што је и ваш Отац милосрдан.«

Не судите

(*Matej 7,1-5*)

³⁷»Не судите па вам се неће судити. Не осуђујте па нећете бити осуђени. Опраштајте и биће вам опроштено. ³⁸Дајте и даће вам се. Сипаће вам у наручје добру меру, набијену, стресену и преобилну. Јер, каквом мером мерите, таквом ће се и вама мерити.«

³⁹А исприча им и ову причу: »Може ли слепи да води слепога? Зар неће обојица упасти у јаму? ⁴⁰Ниједан ученик није већи од свога учитеља — и потпуно научен, биће само као учитељ.

⁴¹Зашто гледаш трун у оку свога брата, а не примећујеш брвно у своме оку? ⁴²Како можеш да кажеш своме брату: 'Брате, дај да ти извадим трун из ока', кад не видиш брвно у свом? Лицемеру! Прво извади брвно из свога ока па ћеш тек онда добро видети како да извадиш трун из ока свога брата.«

Дрво и његов плод

(*Matej 7,17-20; 12,34б-35*)

⁴³»Нема доброг дрвета које доноси рђав плод, ни рђавог дрвета које доноси добар плод. ⁴⁴Јер, свако дрво се познаје по свом плоду. Са трња се не беру смокве, ни грозђе са купине. ⁴⁵Добар човек из добре ризнице свога срца износи добро, а зао човек из зле ризнице износи зло јер уста говоре оно чега је срце пуно.«

Два темеља

(*Matej 7,24-27*)

⁴⁶»Зашто ме зовете: 'Господе, Господе', а не чините оно што вам говорим? ⁴⁷Показаћу вам коме је сличан сваки онај ко дође к мени, чује моје речи и извршава их: ⁴⁸сличан је

човеку који зида кућу. Ископао је дубоко и поставио темељ на стени па кад је наишла бујица, река навали на ту кућу, али није могла да је пољуља јер је била добро сазидаана.

⁴⁹А ко чује и не извршава, сличан је човеку који је сазидао кућу на земљи, без темеља. Река навали на њу и кућа се одмах сруши па од ње остаде само велика развалина.»

Капетанова вера

(Матеј 8,5-13; Јован 4,43-54)

7Кад је све ово изговорио пред народом, оде у Кафарнаум. ²А једном капетану је слуга кога је веома ценио био на смрт болестан. ³Кад је чуо за Исуса, капетан посла јудејске старешине да га замоле да дође и излечи његовог слугу.

⁴Они дођоше к Исусу и усрдно га замолише, рекавши: »Заслужује да му то учиниш ⁵јер воли наш народ, а и синагогу нам је подигао.«

⁶И Исус пође с њима.

А кад је већ био надомак куће, капетан посла своје пријатеље да му кажу: »Господару, не мучи се јер нисам достојан да уђеш под мој кров. ⁷Зато ни себе нисам сматрао достојним да ти приђем. Него, само реци реч и мој слуга ће оздравити. ⁸Јер, ја сам човек подређен власти и имам под собом војнике па кажем једном: 'Иди!' и он оде, а другом: 'Дођи!' и он дође. И свом слуги кажем: 'Уради!' и он уради.«

⁹Кад је то чуо, Исус му се задиви па се окрену народу који је ишао за њим и рече: »Кажем вам: толику веру нисам нашао ни у Израелу.«

¹⁰А кад су се изасланици вратили кући, нађоше слугу здрава.

Исус васкрсава удовичиног сина

¹¹Убрзо затим Исус оде у град који се зове Наин. Пратили су га ученици и силан народ. ¹²Кад се приближио градској капији, управо су износили мртваца, јединца у мајке удовице. С њом је било и много народа из града.

¹³Кад ју је Господ угледао, сажали се на њу па јој рече: »Не плачи.«

¹⁴Онда приђе и дотаче сандук, а они који су га носили стадоше.

Исус рече: »Младићу, теби говорим: устани.«

¹⁵И мртавац седе па поче да говори, а Исус га предаде његовој мајци.

¹⁶Све обузе страх па почеше да славе Бога, говорећи: »Велик пророк се појавио међу нама« и: »Бог је дошао да помогне свом народу.«

¹⁷И тај глас о Исусу прошири се по целој Јудеји и околним крајевима.

Исус и Јован Крститељ

(Матеј 11,2-19)

¹⁸Јованови ученици обавестише Јована о свему овом па он позва двојицу својих ученика ¹⁹и посла их Господу да га упитају: »Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

²⁰Кад су ови дошли к Исусу, рекоше: »Послао нас је Јован Крститељ да те упитамо: 'Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?'«

²¹А баш у то време Исус је многе излечио од болести, мука и злих духова, и многим слепима вратио вид. ²²Зато им одговори: »Идите и испричајте Јовану о свему што сте овде видели и чули: слепи опет виде, хроми ходају, губави* се чисте, глуви чују, мртви васкрсавају, а сиромасима се проповеда еванђеље*. ²³И благо оном ко се о мене не саблазни.«

²⁴Кад су Јованови изасланици отишли, Исус поче народу да говори о Јовану: »Шта сте хтели да видите кад сте изашли у пустињу? Трску коју љуља ветар? ²⁵Него, шта сте хтели да видите? Човека обученог у лепу* одећу? Не, они који носе лепу одећу и уживају у раскоши налазе се по палатама. ²⁶Шта сте, дакле, хтели да видите? Пророка? Да, кажем вам: и више него пророка! ²⁷То је онај за кога је записано:

’Ево, шаљем свога гласника испред тебе,
који ће пред тобом припремити пут.’*

губави Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

еванђеље Или: радосна вест

лепу Дословно: меку

7,27 Малахија 3,1

²⁸Кажем вам: међу рођенима од жена нико није већи од Јована, а најмањи у Божијем царству већи је од њега.

²⁹И сав народ који је слушао — чак и цариници — признао је Божију праведност крстивши се Јовановим крштењем. ³⁰Али, фарисеји и познаваоци Закона, не крстивши се, одбацили су оно што је Бог хтео да учини за њих.

³¹С чим да упоредим људе овог нараштаја? Чему су слични? ³²Слични су деци која седе на тргу и довикују једна другој:

‘Свирали смо вам, али не заиграсте.
Нарицали смо, али не заплакасте.’

³³Јован Крститељ је дошао и није ни јео хлеб ни пио вино, а ви кажете: ‘Опседнут је демоном.’ ³⁴Дошао је Син човечији, који једе и пије, а ви кажете: ‘Види изелице и пијанице, пријатеља цариника и грешника.’ ³⁵Али, мудрост оправдавају сва њена деца.»

Грешница помазује Исуса

³⁶Један фарисеј позва Исуса да једе с њим па он оде у његову кућу и леже за трпезу. ³⁷Кад је једна жена, грешница из тога града, сазнала да је Исус за трпезом у фарисејевој кући, донесе алабастерну посуду мирисне помасти ³⁸па стојећи иза Исуса, код његових ногу, плачући, поче да му кваси ноге сузама. Онда их обриса својом косом па му је љубила ноге и мазала их помашћу.

³⁹Кад је то видео фарисеј који га је позвао, рече у себи: »Да је овај човек пророк, знао би ко је и каква је ова жена која га дотиче — да је грешница.«

⁴⁰»Симоне«, рече му Исус, »имам нешто да ти кажем.«

»Кажми«, одврати овај.

⁴¹»Двојица су била дужна једном зајмодавцу«, рече Исус. »Један је дуговао пет стотина динара*, а други педесет. ⁴²Али, како нису имали да врате, зајмодавац опрости обојици. Који од њих ће га више волети?«

⁴³Симон одговори: »Онај, мислим, коме је више опростио.«

»Тачно си просудио«, рече му Исус.

пет стотина динара Један динар је имао вредност једне наднице.

⁴⁴Онда се окрену према жени па упита Симона: »Видиш ли ову жену? Кад сам дошао у твоју кућу, ти ми ниси дао воде да оперем ноге, а она је сузама облила моје ноге и обрисала их косом. ⁴⁵Ниси ме поздравео пољупцем, а она, откад сам ушао, не престаје да ми љуби ноге. ⁴⁶Ниси ми помазао главу уљем, а она ми је ноге помазала мирисном помашћу. ⁴⁷Зато ти кажем: опроштени су јој многи греси јер је показала велику љубав. А коме је мало опроштено, мало и воли.«

⁴⁸Онда рече жени: »Опраштају ти се греси.«

⁴⁹Тада они који су с њим били за трпезом рекоше међу собом: »Ко је овај што и грехе опрашта?«

⁵⁰А Исус рече жени: »Твоја вера те је спасла. Иди у миру.«

Прича о сејачу

(*Матеј 13,1-9; Марко 4,1-9*)

8 После тога Исус поче да обилази градове и села, проповедајући и објављујући еванђеље* о Божијем царству. А с њим су била и Дванаесторица ²и неке жене које су биле излечене од злих духова и болести: Марија звана Магдалина, из које је изашло седам демона, ³Јована, жена Иродовог домоуправитеља Хузе, Сусана и многе друге. Ове жене су им помагале својом имовином.

⁴Док се силан народ окупљао и људи долазили из разних градова, Исус им исприча ову причу: ⁵»Изашао сејач да посеје семе. И док је сејао, мало семена паде поред пута, и би изгажено и птице небеске га позобаше.

⁶Друго паде на камен па кад је изникло, осуши се јер није имало влаге. ⁷Треће семе паде у трње па трње израсте с њим и угуши га. ⁸А четврто семе паде на добро тле и изникну и донесе стострук плод.«

Кад је то изговорио, повика: »Ко има уши да чује, нека чује!«

Сврха прича

(*Матеј 13,10-17; Марко 4,10-12*)

⁹Ученици га тада упиташе шта значи та прича.

еванђеље Или: радосну вест

¹⁰А он им рече: »Вама је дато да сазнате тајне Божијег царства, а осталима говорим у причама, да

‘иако гледају, не виде,
и иако слушају, не разумеју.’* «

Објашњење приче о сејачу

(*Матеј 13,18-23; Марко 4,13-20*)

¹¹»А ово је значење приче: семе је Божија реч. ¹²Оно које је пало поред пута су они којима, кад чују, долази ђаво и отима Реч из срца, да не поверују и не спасу се. ¹³Оно на камену су они који, кад чују, с радосту прихвате Реч, али немају корена. Неко време верују, али опадају у време искушења. ¹⁴Оно које је пало у трње су они који чују, али заокупљени животним бригама, богатством и уживањима, бивају угушени па не донесу зрео плод. ¹⁵А оно на добром тлу су људи доброг и племенитог срца, који чују Реч, задржавају је и стрпљивошћу доносе плод.«

Светиљка

(*Марко 4,21-25*)

¹⁶»Нико не пали светиљку да би је сакрио под посуду или ставио под постељу, него је ставља на свећњак, да они који улазе виде светлост. ¹⁷Јер, нема ништа скривено што се неће открити, и ништа тајно што се неће сазнати и изаћи на видело. ¹⁸Зато пазите како слушате. Јер, ко има, даће му се још; а ко нема, одузеће му се и оно што мисли да има.«

Исусова мајка и браћа

(*Матеј 12,46-50; Марко 3,31-35*)

¹⁹Исусова мајка и браћа дођоше к њему, али нису могли да му приђу од народа.

²⁰Зато му јавише: »Твоја мајка и браћа стоје напољу и желе да те виде.«

²¹А он им одговори: »Моја мајка и браћа су они који слушају Божију реч и извршавају је.«

Исус стишава олују

(*Матеј 8,23-27; Марко 4,35-41*)

²²Једног дана Исус са својим ученицима уђе у чамац па им рече: »Пређимо на другу страну језера.«

И испловише. ²³Док су пловили, Исус заспа, а олујни ветар захвати језеро и чамац поче да се пуни водом па се нађоше у опасности.

²⁴Тада ученици приђоше и пробудише га, говорећи: »Учитељу! Учитељу! Изгибосмо!«

А он устаде, запрети ветру и узбурканим таласима, и они утихнуше и све се умири.

²⁵»Где вам је вера?« упита он ученике.

А они, уплашени и зачуђени, почеше да питају један другог: »Ко је овај што заповеда и ветру и води, и они му се покоршавају?«

Излечење опседнутога из Герасе

(*Матеј 8,28-34; Марко 5,1-20*)

²⁶Потом допловише у герасински* крај, који лежи преко пута Галилеје. ²⁷Кад је Исус изашао на обалу, приђе му један човек из града. Био је опседнут демонима па дуго није облачио одећу ни живео у кући, него у гробовима.

²⁸Кад је угледао Исуса, повика, паде пред њега и снажним гласом рече: »Шта ја имам с тобом, Исусе, Сине Бога Свевишњега? Молим те, немој да ме мучиш!«

²⁹Јер, Исус је заповедио нечистом духу да изађе из тог човека, кога је често обузимао, па су га везивали ланцима, окивали му ноге и чували га. Али, он је кидао окове, а демон га је гонио у пустињу.

³⁰»Како се зовеш?« упита га Исус.

А он рече: »Легион«, јер су у њега били ушли многи демони. ³¹И почеше да преклињу Исуса да им не заповеди да иду у Бездан.

³²А на брду је пасло велико крдо свиња и демони га замолише да им допусти да уђу у свиње. И он им допусти. ³³Демони изађоше из човека и уђоше у свиње, а крдо се сјури низ стрмину у језеро и подави се. ³⁴Кад су видели шта се догодило, свињари побегоше и то испричаше у граду и по селима. ³⁵па људи изађоше да виде шта се догодило. Кад су дошли к Исусу и нашли човека из кога су изашли демони како седи код Исусових ногу, обучен и при здравој памети, уплашише се. ³⁶А кад су им очевици испричали како је опседнути човек спасен, ³⁷сав народ герасинског краја замоли Исуса да оде од

герасински У неким рукописима стоји: гадарински; а у другим: гергесински

њих јер их је обузео силан страх. И он уђе у чамац и врати се.

³⁸А човек из кога су изашли демони замоли га да иде с њим, али Исус га отпусти, говорећи: ³⁹»Врати се својој кући и испричај колико је Бог за тебе учинио.«

И човек оде, причајући људима по целом граду колико је Исус за њега учинио.

Јаирова кћи и жена која је дотакла Исусов огртач

(*Матеј 9,18-26; Марко 5,21-43*)

⁴⁰Кад се Исус вратио, дочека га народ јер су га сви очекивали. ⁴¹Тада дође човек по имену Јаир, старешина синагоге, и паде му пред ноге, преклињући га да дође његовој кући ⁴²јер је његова једина кћи, која је имала око дванаест година, била на самрти.

Док је Исус ишао, народ се гурао око њега. ⁴³А онде је била и једна жена која је дванаест година патила од крварења* и нико није могао да је излечи. ⁴⁴Она приђе Исусу с леђа, дотаче skut његовог огртача и њено крварење одмах престаде.

⁴⁵А Исус упита: »Ко ме је дотакао?«

Пошто сви рекоше да нису, Петар рече: »Учитељу, народ се натискује и гура те.«

⁴⁶Али, Исус рече: »Неко ме је дотакао јер сам осетио да је из мене изашла сила.« ⁴⁷Кад је жена видела да није остала непримећена, дрхтећи приђе и паде пред њега ничице па пред свим народом рече зашто га је дотакла и како је одмах била излечена.

⁴⁸»Кћери«, рече јој Исус, »твоја вера те је излечила. Иди у миру.«

⁴⁹Док је он то говорио, дође један из дома старешине синагоге и рече: »Кћи ти је умрла. Немој више да мучиш учитеља.«

⁵⁰А Исус је то чуо па му рече: »Не бој се. Само веруј и она ће бити спасена.«

⁵¹Кад је стигао до куће, ником не даде да уђе с њим осим Петру, Јовану, Јакову и дететовом оцу и мајци. ⁵²А сви су плакали и туговали за њом.

»Не плачите«, рече им Исус, »јер она није умрла, него само спава.«

⁵³Али, они су му се подсмевали јер су знали да је умрла.

⁵⁴А Исус је узе за руку и викну: »Дете, устани!«

крварења У многим рукописима стоји: крварења и која је сву своју имовину потрошила на лекаре

⁵⁵И дух јој се поврати па она одмах устаде, а Исус нареди да јој дају да једе. ⁵⁶Њени родитељи се запрепастише, а Исус им нареди да ником не причају шта се догодило.

Послање Дванаесторице

(*Матеј 10,5-15; Марко 6,7-13*)

9 Исус сазва Дванаесторицу и даде им моћ и власт над свим демонима и да лече болести ²па их посла да проповедају Божије царство и да лече болесне.

³»Не носите ништа на пут«, рече им. »Ни штап, ни торбу, ни хлеб, ни новац, ни другу кошуљу. ⁴И у који год дом уђете, останите у њему док одане не одете. ⁵А где вас не приме, кад будете одлазили из тога града, отресите прашину са својих ногу, као сведочанство против њих.«

⁶И они одоше па су ишли по селима, проповедајући еванђеље* и свуда лечећи људе.

Ирод забринут

(*Матеј 14,1-12; Марко 6,14-29*)

⁷А тетрарх* Ирод је чуо за све што се догодило па је био у недоумици јер су једни говорили да је Јован устао из мртвих, ⁸други да се појавио Илија, а трећи да је устао један од старих пророка.

⁹»Јовану сам одсекао главу«, рече Ирод, »али ко је овај о коме слушам такве ствари?« Зато је хтео да види Исуса.

Исус храни пет хиљада људи

(*Матеј 14,13-21; Марко 6,30-44; Јован 6,1-14*)

¹⁰Кад су се апостоли вратили, известеше Исуса о свему што су учинили. Исус их онда поведе са собом и повуче се насамо у град који се зове Витсаида. ¹¹Али, народ за то сазна и крену за њим. Он их прими па им је говорио о Божијем царству и исцељивао оне којима је лечење било потребно.

¹²Кад је дан био на измаку, Дванаесторица му приђоше и рекоше: »Отпусти народ, нека оду у околна села и засеке да нађу јело и смештај јер смо овде на усамљеном месту.«

еванђеље Или: радосну вест

тетрарх То јест: владар над четвртином краљевства или области

¹³А он им рече: »Ви им дајте да једу.«

»Имамо само пет хлебова и две рибе«, одговорише му они, »осим ако не одемо и купимо хране за сав овај народ?« ¹⁴А онде је било око пет хиљада мушкараца.

Али, Исус рече својим ученицима: »Нека поседају у групама од по педесет.«

¹⁵Тако су и учинили па сви поседаше. ¹⁶А Исус узео оних пет хлебова и две рибе, подиже поглед према небу и благослови их. Онда их изломи и даде ученицима да их ставе пред народ. ¹⁷И сви су јели и најели се. А преосталих комадића накупише дванаест пуних корпи.

Исус је Христос

(*Матеј 16,13-19; Марко 8,27-29*)

¹⁸Једном кад се насамо молио, а ученици били с њим, Исус их упита: »Шта каже народ, ко сам ја?«

¹⁹Они му одговорише: »Једни кажу — Јован Крститељ; други — Илија; а трећи — да је устао један од старих пророка.«

²⁰Он им тада рече: »А шта ви кажете, ко сам ја?«

»Божији Христос*«, одговори Петар.

Исус предсказује своју смрт и васкрсење

(*Матеј 16,20-28; Марко 8,30-9,1*)

²¹Он их онда строго опомену и нареди да то ником не кажу ²²па рече: »Син човечији треба много да препати, да га одбаце старешине, првосвештеници и учитељи закона, да буде убијен, и да трећег дана васкрсне.«

²³А свима је говорио: »Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне самога себе, нека сваког дана узме свој крст и иде за мном. ²⁴Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, спашће га. ²⁵Шта вреди човеку ако добије цео свет, а самог себе уништи или себи науди. ²⁶Ко се стиди мене и мојих речи, и Син човечији ће се стидети њега када дође у својој слави и у слави Оца и светих анђела. ²⁷Истину вам кажем: неки који овде стоје неће окусити смрт док не виде Божије царство.«

Христос Или: Месија

Преображење

(*Матеј 17,1-8; Марко 9,2-8*)

²⁸После отприлике осам дана откад је ово рекао, Исус поведе Петра, Јована и Јакова са собом и попе се на једну гору да се помоли. ²⁹И док се молио, изглед лица му се промени, а одећа постаде блештаво сјајна. ³⁰А два човека су разговарала с њим: били су то Мојсије и Илија, ³¹који су се појавили у великом сјају*. Говорили су о његовом одласку који је требало да се догоди* у Јерусалиму.

³²Петар и његови другови били су веома поспани, а кад су се расанили, угледаше његову славу и два човека која су с њим стајала.

³³Док су ови одлазили од Исуса, Петар му рече: »Учитељу, добро је што смо овде. Хајде да подигнемо три сенице: једну теби, једну Мојсију и једну Илији« — не знајући шта говори.

³⁴Док је он још говорио, појави се облак и засени их, а они се, кад су ушли у облак, уплашише.

³⁵Тада се из облака зачу глас који рече: »Ово је мој Син кога сам изабрао! Њега слушајте!«

³⁶А кад је глас одјекнуо, Исус остаде сам. Ученици то задржаше за себе и никоме у то време нису причали шта су видели.

Излечење опседнутог дечака

(*Матеј 17,14-18; Марко 9,14-27*)

³⁷Сутрадан, кад су сишли са горе, силан народ му изађе у сусрет.

³⁸А један човек повика из народа: »Учитељу, молим те да погледаш мог сина јер ми је јединац. ³⁹Дух га шчепа па изненада вришти; баца га у грчеве и пена му удари на уста. Тешко га напушта и сатире га. ⁴⁰Молио сам твоје ученике да га истерају, али нису могли.«

⁴¹»О, неверни и изопачени нараштају!« одговори Исус. »Колико ћу још морати да останем с вама и да вас подносим? Доведи свог сина овамо.«

⁴²А док је дечак долазио, демон га обори на земљу у грчевима. Али, Исус запрети нечистом духу, излечи дечака и предаде га оцу. ⁴³И сви се задивише Божијој величини.

у великом сјају Или: у слави
догоди Или: испуни

Исус други пут предказује своју смрт и васкрсење

(Матеј 17,22-23; Марко 9,30-32)

Док су се сви дивили оном што је Исус учинио, он рече ученицима: ⁴⁴»Пажљиво слушајте шта ћу вам рећи: Син човечији ће бити предат људима у руке.«

⁴⁵Али, они не схватише о чему им говори. Било им је сакривено па нису разумели, а плашили су се да га о томе питају.

Ко је највећи?

(Матеј 18,1-5; Марко 9,33-37)

⁴⁶Међу ученицима се поведе расправа о томе који од њих је највећи. ⁴⁷А Исус, знајући њихове мисли, узео једно дете и постави га поред себе ⁴⁸па им рече: »Ко прими ово дете у моје име, мене прима. А ко прима мене, прима Онога који ме је послао. Јер, онај који је најмањи међу вама — тај је највећи.«

Ко није против вас, тај је за вас

(Марко 9,38-40)

⁴⁹»Учитељу«, рече Јован, »видели смо једнога како у твоје име истерује демоне и хтели смо да му забранимо јер није један од нас.«

⁵⁰»Не браните му«, рече Исус, »јер ко није против вас, тај је за вас.«

Негостољубиви Самарићани

⁵¹Како се приближавало време да буде вазнет на небо, Исус одлучи да крене у Јерусалим ⁵²па пред собом посла гласнике који уђоше у једно самаријско село да му све припреме. ⁵³Али, мештани га не примише јер се упутио у Јерусалим.

⁵⁴Кад су ученици Јаков и Јован то видели, упиташе га: »Госпode, хоћеш ли да призовемо огањ са неба да их уништи?«

⁵⁵Али, Исус се окрену и прекори их*. ⁵⁶Онда одоше у друго село.

Цена следбеништва

(Матеј 8,19-22)

⁵⁷Док су ишли путем, рече му један човек: »Ићи ћу за тобом куд год ти идеш.«

прекори их У неким рукописима стоји: прекори их па рече: »Ви не знате од каквог сте духа, јер Син човечији није дошао да људске животе уништи, него да спасе.«

⁵⁸Исус му одговори: »Лисице имају јазбине и птице небеске имају гнезда, а Син човечији нема где да спусти главу.«

⁵⁹А једном другом рече: »Пођи за мном.«

»Госпode«, рече му човек, »пусти ме да прво одем да сахраним оца.«

⁶⁰А Исус му рече: »Нека мртви сахрањују своје мртве, а ти иди и објављуј Божије царство.«

⁶¹Један му рече: »Ја ћу за тобом, Госпode, али ме прво пусти да се опростим од своје породице.«

⁶²»Ко положи руку на плуг«, рече му Исус, »а осврће се, није за Божије царство.«

Послање седамдесет двојице

10 После тога Господ одреди још седамдесет двојицу* па их по двојицу посла испред себе у сваки град и место куда је намеравао да иде.

²Рече им: »Жетва је обилна, али је радника мало. Зато молите Господара жетве да пошаље раднике за своју жетву. ³Идите! Ево, шаљем вас као јагњад међу вукове. ⁴Не носите са собом ни новчаник, ни торбу, ни обућу, и на путу никога не поздрављајте.

⁵Кад уђете у неки дом, прво реците: 'Мир овом дому.' ⁶И ако онде буде мирољубив човек*, ваш мир ће остати на њему. А ако не буде, ваш мир ће вам се вратити. ⁷Останите у том дому и једите и пијте све што вам понуде, јер радник заслужује своју плату. Из дома у дом немојте прелазити.

⁸Кад уђете у неки град, па вас приме, једите све што пред вас ставе. ⁹Лечите болесне у том граду и говорите им: 'Приближило вам се Божије царство.' ¹⁰Али, кад уђете у неки град, па вас не приме, изађите на улице и реците: ¹¹'Против вас отресамо и прашину нашега града која нам се лепи за ноге. Ипак знајте: приближило се Божије царство.' ¹²Кажем вам: онога Дана ће бити лакше Содому него том граду.«

седамдесет двојицу У неким рукописима стоји: седамдесеторицу
мирољубив човек Дословно: син мира

Прекори непокајаним градовима*(Матеј 11,20-24)*

¹³»Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Да су се у Тиру и Сидону догодила чуда која су се догодила у вама, они би се одавно покајали и седели у кострети и пепелу. ¹⁴Али, на Суду ће бити лакше Тиру и Сидону него вама. ¹⁵А ти, Кафарнауме, зар ћеш се до неба уздићи? У Подземље* ћеш се суновратити!

¹⁶Ко вас слуша, мене слуша. Ко вас одбацује, мене одбацује. А ко одбацује мене, одбацује Онога који ме је послао.«

Повратак Седамдесет двојице

¹⁷Седамдесет двојица* се вратише радосни, говорећи: »Господе, и демони нам се покоравају у твоје име!«

¹⁸А он им рече: »Видео сам Сатану како пада са неба као муња. ¹⁹Ето, дао сам вам власт да газите змије и шкорпије, и над сваком непријатељском силом — и ништа вам неће naudити. ²⁰Али, немојте да се радујете томе што вам се духови покоравају, него се радујте што су ваша имена записана на небу.«

Исус се радује*(Матеј 11,25-27; 13,16-17)*

²¹Уто га обузе радост у Светом Духу па рече: »Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, што си ово сакрио од мудрих и умних, а открио малој деци. Да, Оче, свидело ти се да тако учиниш.

²²Отац ми је све предао, и нико, осим Оца, не зна ко је Син. И нико не зна ко је Отац, само Син и они којима то Син хоће да открије.«

²³Онда се окрену ученицима па им насамо рече: »Благо очима које гледају то што ви гледате. ²⁴Јер, кажем вам: многи пророци и краљеви желели су да виде то што ви гледате, али нису видели, и да чују то што ви слушате, али нису чули.«

Прича о добром Самарићанину

²⁵Онда устаде један учитељ закона да искуша Исуса па га упита: »Учитељу, шта

треба да учиним да бих наследио вечни живот?«

²⁶»Шта пише у Закону?« рече му Исус. »Шта читаш тамо?«

²⁷Овај одговори: »‘Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом, свом својом снагом и свим својим умом’*, и ‘свога ближњег као самога себе.’*«

²⁸»Тачно си одговорио«, рече му Исус. »Чини тако, и живећеш.«

²⁹Али овај, желећи да се оправда, упита Исуса: »А ко је мој ближњи?«

³⁰Исус му одговори: »Путовао један човек из Јерусалима у Јерихон па пао у руке разбојницима. Ови су га скинули и изударали па отишли, оставивши га полумртва. ³¹А случајно је тим путем пролазио један свештеник, видео га и заобишао. ³²Исто тако је поред тога места наишао и један левит, видео га и заобишао. ³³Али, наиђе онуда, путујући, и један Самарићанин. И кад га је видео, сажали се ³⁴па му приђе и преви му ране, заливши их уљем и вином. Онда га посади на своје живинче, одведе у једну гостионицу и побрину се за њега. ³⁵Сутрадан извади два динара* и даде их гостионичару, говорећи: ‘Побрини се за њега, а ако потрошиш више, платићу ти кад се вратим.’

³⁶Шта мислиш, који је од ове тројице био ближњи овоме који је пао у руке разбојницима?«

³⁷»Онај који се на њега сажалио«, одговори учитељ закона.

А Исус му рече: »Иди па и ти тако чини.«

Исус код Марте и Марије

³⁸Док су путовали, Исус уђе у једно село, где га жена по имену Марта прими у своју кућу. ³⁹Она је имала сестру која се звала Марија, која седе Господу до ногу, па је слушала шта говори.

⁴⁰А Марта је била веома заузета послуживањем па приђе Исусу и рече: »Господе, зар те није брига што ме моја сестра оставила да сама послужујем? Реци јој да ми помогне.«

⁴¹»Марта, Марта«, одговори јој Исус, »бринеш се и узнемираваш због много чега,

Подземље Или: Хад

Седамдесет двојица У неким рукописима стоји: Седамдесеторица

‘Воли Господа ... умом’ 5.Мојсијева 6,5

‘свога ... себе’ 3.Мојсијева 19,18

два динара Један динар је имао вредност једне наднице.

⁴²а само једно је потребно. Марија је изабрала оно боље и то јој неће бити одузето.»

Исус учи ученике како да се моле

(*Матеј 6,9-15; 7,7-11*)

11 Једном се Исус молио на неком месту. Кад је завршио, рече му један од ученика: »Господе, научи нас да се молимо, као што је и Јован научио своје ученике.«

²А он им рече: »Кад се молите, реците:

‘Оче,*

нека је свето име твоје,
нека дође Царство твоје.

³ Хлеб наш насушни дај нам свакога дана

⁴ и опрости нам грехе наше,

јер и ми опраштамо свим дужницима
својим.

И не уведи нас у искушење.’«

⁵Онда им рече: »Кад неко од вас има пријатеља, па оде к њему у поноћ и каже му: ‘Пријатељу, позајми ми три хлеба. ⁶Јер, један мој пријатељ је свратио к мени с пута, а ја немам шта да изнесем пред њега.’ ⁷И кад му онај изнутра одговори: ‘Не досађуј ми! Врата су већ закључана и деца са мном у постељи. Не могу да устанем да ти дам’ — ⁸кажем вам: иако неће да устане зато што му је пријатељ, устаће због његове безочности и даће му колико му треба.

⁹Зато вам кажем: молите — и даће вам се; тражите — и наћи ћете; куцајте — и отвориће вам се. ¹⁰Јер, ко год моли, добија; и ко тражи, налази; и отвориће се оном ко куца.

¹¹Који би отац међу вама сину, кад га замоли за рибу, дао змију? ¹²Или му, ако га замоли за јаје, дао шкорпију? ¹³Па ако ви, иако сте зли, знате како да дајете добре дарове својој деци, колико ће више ваш небески Отац дати Светога Духа онима који га замоле.»

Исус и Веелзевул

(*Матеј 12,22-30; Марко 3,20-27*)

¹⁴Исус је истеривао једног демона немости и, кад је демон изашао, неми човек проговори, а народ се задиви.

¹⁵Али, неки од њих рекоше: »Он истерује демоне помоћу Веелзевула*, демонског владара!«

¹⁶А други, да би га искушали, затражише од њега знак са неба.

¹⁷Али, он је знао шта мисле па им рече: »Опустеће свако царство које је против себе подељено, и пашће сваки подељени дом.

¹⁸Ако је и Сатана против себе подељен, како ће опстати његово царство? Јер, ви кажете да ја демоне истерујем помоћу Веелзевула*.

¹⁹Али, ако ја истерујем демоне помоћу Веелзевула*, помоћу кога их истерују ваши синови? Зато ће вам они бити судије. ²⁰Али, ако ја демоне истерујем помоћу Божије силе*, онда вам је дошло Божије царство.

²¹Када јак, наоружан човек чува своју кућу, његова имовина је безбедна. ²²Али, кад га нападне и савлада неко јачи од њега, узима му оклоп у који се уздао и дели плен.

²³Ко није са мном — против мене је. И ко са мном не скупља — расипа«.

Повратак нечистог духа

(*Матеј 12,43-45*)

²⁴»Кад из човека изађе нечист дух, лута безводним местима тражећи починка. А кад га не нађе, каже: ‘Вратићу се у кућу из које сам изашао.’ ²⁵И врати се и нађе кућу пометену и сређену. ²⁶Онда оде и доведе седам других духова, горих од себе, па ућу и настане се онде. Тако је на крају том човеку горе него пре.«

Истинско блаженство

²⁷Док је он то говорио, повика једна жена из народа: »Блажена утроба која те носила и дојке које си сисао!«

²⁸А он рече: »Много блаженији су они који слушају Божију реч и покоравају јој се.«

Јонин знак

(*Матеј 12,38-42; Марко 8,12*)

²⁹Док се народ окупљао, он рече: »Овај нараштај је зао нараштај. Траже знак, али никакав знак им неће бити дат, осим знака Јониног. ³⁰Јер као што је Јона био знак Нинељанима, тако ће и Син човечији бити

знак овом нараштају. ³¹Краљица Југа ће на Суду устати са људима овог нараштаја и осудиће их јер је с краја земље дошла да чује Соломонову мудрост. А овде је неко већи* од Соломона! ³²Ниневљани ће устати на Суду са овим нараштајем и осудиће га јер су се покајали после Јонине проповеди, а овде је неко већи* од Јоне.«

Светлост и тама тела

(*Матеј 5,15; 6,22-23*)

³³»Нико не пали светиљку да би је ставио на скровито место или под зделу, него на свећњак, да они који улазе виде светлост. ³⁴Твоје око је светиљка тела. Ако ти је око добро, и цело тело ти је пуно светлости. Али, ако је рђаво, и тело ти је пуно таме. ³⁵Постарај се, дакле, да светлост у теби не буде тама. ³⁶Ако ти је цело тело пуно светлости, без имало таме, биће сасвим осветљено, као кад те својом светлошћу обасјава светиљка.«

Шест прекора учитељима закона и фарисејима

(*Матеј 23,1-36; Марко 12,38-40; Лука 20,45-47*)

³⁷Док је он говорио, један фарисеј га позва да с њим руча*. И Исус уђе и леже за трпезу. ³⁸А фарисеј се зачуди кад виде да се Исус није прво опрао пре ручка*.

³⁹»Да«, рече му Господ, »ви фарисеји чистите чашу и тањир споља, а изнутра сте пуни похлепе и зла. ⁴⁰Безумници! Зар Онај који је начинио оно што је споља, није начинио и оно што је изнутра? ⁴¹Него, дајте као милостињу оно што је унутра, и све ће вам бити чисто.

⁴²Али, тешко вама, фарисеји, што дајете десетину од нане, руте и сваког другог биља, а занемарујете Божију правду и љубав. Ово треба да чините, а оно да не занемарујете.

⁴³Тешко вама, фарисеји, јер волите прва седишта у синагогама и да вас поздрављају на трговима. ⁴⁴Тешко вама јер сте слични необележеним гробовима по којима људи ходају а да то и не знају.«

⁴⁵»Учитељу«, рече му један учитељ закона, »ти и нас вређаш кад тако говориш.«

неко већи Или: нешто више
руча Или: доручкује
ручка Или: доручка

⁴⁶А Исус рече: »Тешко и вама, учитељи закона, јер људе оптерећујете неподношљивим бременом, а сами се ни прстом не дотичете бремена.

⁴⁷Тешко вама јер подижете гробнице пророцима, а њих су побили ваши праоци. ⁴⁸Тиме сведочите да се слажете са делима својих праотаца јер су их они побили, а ви им подижете гробнице. ⁴⁹Зато је Божија мудрост и рекла: 'Послаћу им пророке и апостоле; неке ће убити, а неке прогонити.'
⁵⁰Зато ће овај нараштај платити за крв свих пророка проливену од постанка света, ⁵¹од Авељеве крви до крви Захарије, који је убијен између жртвеника и Храма. Да, кажем вам: овај нараштај ће за то платити.

⁵²Тешко вама, учитељи закона, јер сте узели кључ знања. Сами нисте ушли, а спречили сте оне који су улазили.«

⁵³А кад је одлазио оданде, учитељи закона и фарисеји почеше жестоко да наваљују на њега и да га засипају питањима о много чему, ⁵⁴вребајући да га ухвате у речи.

Упозорење против лицемерја

12Кад се у међувремену окупило мноштво од неколико хиљада људи, тако да су једни друге газили, Исус прво поче да говори својим ученицима: »Чувајте се фарисејског квасца, то јест лицемерја. ²Нема ништа скривено што се неће открити, ни тајно што се неће сазнати. ³Све што сте рекли у тами, чуће се на светлости, и оно што сте по собама на ухо шапутали, проповедаће се са кровова.«

Кога се треба бојати

(*Матеј 10,28-31*)

⁴»Кажем вам, пријатељи моји: не треба да се бојите оних што убијају тело и после тога немају шта више да учине. ⁵Али, показаћу вам кога треба да се бојите: бојте се онога који, пошто убије, има моћ да баца у пакао. Да, кажем вам: њега се бојте. ⁶Зар се пет врабаца не продаје за два асариона*? Па ипак ниједног од њих Бог не заборавља*. ⁷А вама је и сва коса на глави избројана. Не бојте се. Ви вредите више од много врабаца.«

два асариона Асарион је био један од најмањих и најмање вредних новчића.
ниједног ... не заборавља Дословно: ниједан од њих није заборављен пред Богом

Признавање Христа пред људима

(*Матеј 10,32-33; 12,32; 10,19-20*)

⁸»Кажем вам: ко год мене призна пред људима, и њега ће Син човечији признати пред Божијим анђелима. ⁹А ко се мене одрекне пред људима, и ја ћу се њега одрећи пред Божијим анђелима. ¹⁰Опростиће се сваком ко каже нешто против Сина човечијега, али неће бити опроштено оном ко похули на Светога Духа. ¹¹Кад вас буду изводили пред синагоге, владаре и власти, не брините се како ћете се одбранити или шта ћете рећи ¹²јер ће вас тог часа Свети Дух научити шта треба да кажете.«

Прича о безумном богаташу

¹³Тада му рече неко из народа: »Учитељу, реци мом брату да са мном подели наследство.«

¹⁴»Човече«, одврати му Исус, »ко ме је поставио за судију или за извршитеља над вама?«

¹⁵А онда им рече: »Пазите и чувајте се сваке похлепе. Јер, и кад човек има у изобиљу, његов живот не зависи од његове имовине.«

¹⁶Тада им исприча ову причу: »Једном богаташу је земља добро родила ¹⁷и он је овако размишљао: 'Шта да радим, пошто немам где да спремим своју летину?' ¹⁸Онда рече: 'Ево шта ћу: срушићу своје амбаре и саградићу веће па ћу у њих спремити све своје жито и добра. ¹⁹И рећи ћу својој души: душо, имаш много добара спремљених за много година. Одмарај се, једи, пиј и весели се.' ²⁰Али, Бог му рече: 'Безумниче! Колико ноћас ће ти живот бити одузет*. И чије ће онда бити то што си спремио?' ²¹Тако пролази онај ко себи згрће благо, а није богат пред Богом.«

»Не брините се«

(*Матеј 6,25-34,19-21*)

²²Онда рече ученицима: »Зато вам кажем: не брините се за свој живот — шта ћете јести; ни за своје тело — шта ћете обући. ²³Јер, живот је више од јела, а тело више од одеће. ²⁴Погледајте гавране: не сеју и не жању, немају ни спремишта ни амбаре, а

ноћас ... одузет Или: ноћас ће твоја душа бити од тебе затражена

ипак их Бог храни. А колико сте ви вреднији од птица! ²⁵Који од вас, бринући се, може свом животу додати и један једини сат*? ²⁶Кад не можете ни такву ситницу да учините, зашто се бринете за остало?

²⁷Погледајте како расту љиљани: не раде и не преду. А ја вам кажем: ни Соломон у свем свом сјају није био одевен као један од њих. ²⁸Ако, дакле, Бог тако одева пољску траву — која данас јесте, а сутра се баца у ватру — колико ће више одевати вас, маловерни. ²⁹Зато немојте да тражите шта ћете јести или шта ћете пити, и не узнемиравајте се бригама. ³⁰Јер, све то траже пагани овога света. Зна ваш Отац да вам је све то потребно. ³¹Него, тражите његово Царство па ће вам се и ово дати.

³²Не бој се, стадо мало, јер се вашем Оцу свидело да вам да Царство. ³³Продајте своју имовину и дајте као милостињу. Снабдејте се новчаницима који не старе: неисцрпним благом на небу, којем лопов не може да се примакне и које мољак не може да нагризе. ³⁴Јер, где вам је благо, онде ће вам бити и срце.«

Будност

(*Матеј 24,45-51*)

³⁵»Нека вам бедра буду опасана* и нека ваше светиљке горе, ³⁶као онима који чекају да им се господар врати са свадбе, да му одмах отворе када дође и покуца. ³⁷Благо оним слугама које господар затекне будне када дође. Истину вам кажем: он сам ће се опасати, посести их за трпезу и послуживати их. ³⁸Дошао он у поноћ или касније*, ако их нађе спремне, благо њима. ³⁹Али, ово знајте: да је домаћин знао у који час ће лопов доћи, не би допустио да му кућа буде обијена. ⁴⁰И ви будите спремни јер ће Син човечији доћи у онај час у који га не очекујете.«

⁴¹»Госпode«, упита Петар, »говориш ли ову причу само нама или свима?«

⁴²А Господ рече: »Ко је, дакле, верни и мудри управитељ кога ће господар поставити над својим слугама да им на време даје

свом животу ... сат Или: свом стасу додати и један једини лакат

Нека ... опасана Или: Обуците се за служење

у поноћ или касније Дословно: за време друге или треће страже

оброк? ⁴³Благо оном слуги кога његов господар, када дође, нађе да тако чини. ⁴⁴Истину вам кажем: поставиће га да управља свим његовим имањем.

⁴⁵Али, ако тај слуга каже у свом срцу: 'Мој господар ће се дуго задржати', па почне да туче слуге и слушкиње, и да једе и пије и опија се, ⁴⁶његов господар ће доћи оног дана кад га он не очекује и у час који не зна па ће га пресећи надвоје и одредити му место међу невернима.

⁴⁷Онај слуга који је знао вољу свога господара, а није био спреман, или није поступио по његовој вољи, добиће много батина. ⁴⁸А онај који није знао, а учинио је нешто што заслужује казну, добиће само мало батина. Ко год је много добио, од њега ће се много и тражити; и коме је много поверено, од њега ће се више захтевати.»

Не мир, него раздор

(*Матеј 10,34-36*)

⁴⁹»Дошао сам да на земљу бацам огањ, и тако бих желео да је већ упаљен. ⁵⁰Али, треба крштењем да се крстим и тако ми је тешко док се то не заврши. ⁵¹Мислите ли да сам дошао да на земљу донесем мир? Не, кажем вам, него раздор. ⁵²Од сада ће петоро у истој кући бити раздељено: троје против двоје и двоје против троје. ⁵³Поделиће се отац против сина и син против оца, мајка против кћери и кћи против мајке, свекрва против снахе и снаха против свекрве.»

Тумачење знакова времена

(*Матеј 16,2-3*)

⁵⁴А народу рече: »Кад видите да се облак помаља на западу, одмах кажете: 'Долази киша', и тако и буде. ⁵⁵А кад дува јужни ветар, кажете: 'Биће врућине', и тако и буде. ⁵⁶Лицемери! Знате да тумачите изглед земље и неба, а не знате да протумачите знаке овог времена?»

Нагодба с противником

(*Матеј 5,25-26*)

⁵⁷»И зашто сами од себе не просуђујете шта је праведно? ⁵⁸Кад са својим противником идеш пред поглавара, потруди се да се с њим нагодиш још на путу, да те не одвуче пред судију па те судија преда судском службенику, а службеник баци у

тамницу. ⁵⁹Кажем ти: нећеш оданде изаћи док не исплатиш и последњу пару*.»

Покајање или пропаст

13У то време су онде били присутни и неки који Исусу испричаше о Галилејцима чију је крв Пилат измешао са њиховим жртвама.

²А он им одговори: »Зар мислите да су ти Галилејци били већи грешници од осталих Галилејаца зато што су тако страдали? ³Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти. ⁴Или, шта је са оном осамнаесторицом на које се срушио силоамски торањ и усмртио их? Мислите ли да су они били више криви од свих осталих становника Јерусалима? ⁵Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти.»

Прича о неплодној смокви

⁶Онда им исприча ову причу: »Имао један човек смокву посађену у свом винограду па дошао да на њој потражи плода, али га не нађе.

⁷Тада рече виноградару: 'Ево већ три године долазим и тражим плода на овој смокви, али га не налазим. Посеци је. Зашто да слаби земљу.'

⁸'Господару', одговори му виноградар, 'остави је још ову годину, да око ње окопам и нађубрим, ⁹па ће можда догодине донети плод. А ако не роди, посеци је.'«

Исус исцељује згрчену жену у суботу

¹⁰Једне суботе је Исус учио народ у некој синагоги. ¹¹А онде је била и једна жена која је осамнаест година имала духа који је изазивао болест. Била је згрчена и никако није могла да се сасвим исправи.

¹²Кад ју је Исус видео, позва је к себи па јој рече: »Жено, ослобођена си своје болести.»

¹³Онда положи руке на њу, и она се одмах исправи и поче да слави Бога.

¹⁴А старешина синагоге је био огорчен што Исус лечи у суботу па рече народу: »Има шест дана када се ради. Зато у те дане долазите да се лечите, а не у суботу.»

последњу пару Дословно: последњи лептон; лептон је био новчић најмање вредности

¹⁵Тада му Господ рече: »Лицемери! Зар сваки од вас не одвезује свога вола или магарца од јасала у суботу и не изводи да га напоји? ¹⁶Па зар ову Авраамову кћер, коју је Сатана осамнаест година држао везану, није требало ослободити тих окова у дан суботњи?»

¹⁷Кад је то рекао, сви његови противници се постидеше, а сав народ се радовао због свих дивних дела која је учинио.

Приче о зрну горушице и квасцу

(*Матеј 13,31-33; Марко 4,30-32*)

¹⁸Тада рече: »Чему је слично Божије царство? С чим да га упоредим? ¹⁹Слично је зрну горушице које је човек узео и посејао у свом врту, а оно изникло и развило се у дрво и птице небеске се гнездиле у његовим гранама.«

²⁰А онда опет рече: »С чим да упоредим Божије царство? ²¹Слично је квасцу који је жена узела и измешала га са три сате* брашна док све није ускисло.«

Уска врата

(*Матеј 7,13-14,21-23*)

²²Путујући у Јерусалим, пролазио је кроз градове и села и учио народ.

²³Неко му рече: »Господе, хоће ли се само мало њих спасти?»

А он им рече: ²⁴»Свим силама се потрудите да уђете кроз уска врата. Јер, кажем вам: многи ће настојати да уђу, али неће моћи. ²⁵Кад господар куће устане и закључа врата, стајаћете напољу и куцати на врата, говорећи: 'Господару, отвори нам!'

А он ће вам одговорити: 'Не знам ни ко сте ни одакле сте.'

²⁶'Јели смо и пили с тобом', рећи ћете му ви, 'а ти си учио народ на нашим улицама.'

²⁷А он ће вам рећи: 'Не знам ни ко сте ни одакле сте. Одлазите од мене, сви ви који чините неправду.'

²⁸И биће плач и шкргут зуба кад у Божијем царству угледате Авраама, Исаака, Јакова и све пророке, а вас избаце напоље. ²⁹А људи ће долазити са истока и запада, са севера и југа, и лећи ће за трпезу у Божијем царству. ³⁰И знајте, има последњих који ће

бити први, и има првих који ће бити последњи.«

Прекор Јерусалиму

(*Матеј 23,37-39*)

³¹У то време му приђоше неки фарисеји и рекоше: »Иди одавде на неко друго место јер Ирод хоће да те убије.«

³²А он им рече: »Идите и реците тој лисици: 'Ево, истерујем демоне и исцељујем данас и сутра, а трећег дана ћу довршити дело.' ³³Али, данас, сутра и прекосутра треба да путујем јер не приличи пророку да погине ван Јерусалима.

³⁴Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су ти послани! Колико пута сам хтео да скупим твоју децу као квочка своје пилиће под крила, али нисте хтели. ³⁵Ево, кућа вам остаде пуста. Кажем вам: нећете ме више видети све док не будете рекли: 'Благословен онај који долази у име Господа.'*«

Излечење оболелог од водене болести

14Кад је једне суботе Исус отишао у кућу неког фарисејског поглавара да једе, на њега су будно пазили. ²А онде је, испред њега, био човек који је патио од водене болести.

³Исус упита учитеље закона и фарисеје: »Сме ли се суботом лечити или не?»

⁴А они су ћутали.

Тада он узе и излечи оног човека и отпусти га ⁵па их упита: »Ако неком од вас син или во упадне у бунар у дан суботњи, зар га нећете одмах извући?»

⁶А они нису знали шта на то да кажу.

Прво и последње место

⁷Гледајући како гости за себе бирају почасна места, исприча им ову причу: ⁸»Када те неко позове на свадбу, не седај на почасно место јер је можда позван неко угледнији од тебе ⁹па ће онај који је позвао и тебе и њега доћи и рећи ти: 'Уступи своје место овоме.' Тада ћеш, постиђен, морати да седнеш на последње место. ¹⁰Него, кад те позову, иди и седи на последње место, тако да ти домаћин, када дође, каже: 'Пријатељу, помери се навише.' Тако ће ти бити указана част пред

свима који су с тобом за трпезом. ¹¹Јер, биће понижен сваки онај ко самога себе уздиге, а узвишен ко самога себе понизује.»

¹²Онда рече оном који га је позвао: »Кад приређујеш ручак* или вечеру, не зови своје пријатеље, ни своју браћу, ни рођаке, ни богате суседе јер ће и они тебе позвати и тако ти узвратити. ¹³Него, кад приређујеш гозбу, позови сиромаше, кљасте, хроме, слепе ¹⁴— и благо теби. Јер, иако они немају чиме да ти узврате, биће ти узвраћено о васкрсењу праведних.»

Прича о великој вечери

(Матеј 22,1-10)

¹⁵Кад је то чуо један од оних за трпезом, рече му: »Благо оном ко буде јео хлеб у Божијем царству!«

¹⁶А Исус му рече: »Један човек приредио велику вечеру и позвао много људи. ¹⁷Кад је било време да вечера почне, посла он свог слугу да званицама каже: 'Дођите, јер све је већ спремно.'

¹⁸А они сви одреда почеше да се изговарају. Први му рече: 'Купио сам њиву и морам да идем да је видим. Молим те, извини ме.'

¹⁹'Купио сам пет јармова волова', рече други, 'и баш сам пошао да их испробам. Молим те, извини ме.'

²⁰А трећи рече: 'Оженио сам се и зато не могу да дођем.' ²¹Слуга се врати и то јави свом господару. Тада се господар куће разгневи па рече слуги: 'Брзо изађи на градске улице и сокаке и доведи сиромаше, кљасте, слепа и хроме!'

²²'Господару', рече му слуга, 'учињено је како си наредио, али још има места.'

²³Тада господар рече слуги: 'Изађи на друмове и дуж плотова па их натерај да дођу, да ми се кућа напуни. ²⁴Јер, кажем ти: ниједан од оних који су позвани неће окусити моју вечеру!«

Потпуна преданост Исусу

(Матеј 10,37-38)

²⁵А са Исусом је путовао силан народ.

Он се окрену према њима па рече: ²⁶»Ко дође к мени, а не мрзи свог оца и мајку, жену и децу, браћу и сестре, па и сам свој живот, не може да буде мој ученик. ²⁷Ко не

носи свој крст и не иде за мном, не може да буде мој ученик.

²⁸Који од вас, кад хоће да зида кулу, прво не седне и не израчуна трошкове, да види има ли довољно да је доврши? ²⁹Иначе би можда положио темељ, а не би могао да је доврши па би га сви који би то видели исмејали ³⁰говорећи: 'Овај је почео да гради, али није могао да доврши.'

³¹Или, који краљ, кад крене да поведе рат против другог краља, прво не седне и не размотри може ли се са својих десет хиљада супротставити оном који против њега иде са двадесет хиљада. ³²Па ако не може, онда ће, док је онај још далеко, послати изасланике и замолити за мир. ³³Тако, дакле, ниједан од вас који се не одрекне свега што има, не може да буде мој ученик.»

Бљутава со

(Матеј 5,13; Марко 9,50)

³⁴»Со је добра. Али, ако со обљутава, чиме ће се зачинити? ³⁵Није добра ни за земљу, ни за ђубриво, него се избацује напоље. Ко има уши да чује, нека чује.»

Прича о изгубљеној овци

(Матеј 18,12-14)

15А око Исуса су се окупљали сви цариници и грешници да га чују ²па фарисеји и учитељи закона почеше да гунђају, говорећи: »Овај прима грешнике и једе с њима!«

³Тада им Исус исприча ову причу: ⁴»Који од вас, ако има сто оваца па једну изгуби, не оставља оних деведесет девет у дивљини и не иде за изгубљеном док је не нађе? ⁵А кад је нађе, радосно је стави на рамена ⁶па кад стигне кући, позива пријатеље и суседе и каже им: 'Радуйте се са мном! Нашао сам своју изгубљену овцу!' ⁷Кажем вам: тако ће и на небу бити већа радост због једног грешника који се покаје него због деведесет девет праведника, којима покајање није потребно.»

Прича о изгубљеној драхми

⁸»Или, која жена, кад има десет драхми* па једну изгуби, не пали светиљку и не чисти кућу и не тражи пажљиво док је не

десет драхми Једна драхма је имала вредност једне наднице.

ручак Или: доручак

нађе? ⁹А кад је нађе, позива пријатељице и суседе и каже: 'Радујте се са мном! Нашла сам новчић који сам изгубила!' ¹⁰Тако, кажем вам, настаје и радост пред Божијим анђелима због једног грешника који се покаје.»

Прича о изгубљеном сину

¹¹Онда рече: »Један човек имао два сина. ¹²Млађи од њих рече оцу: 'Оче, дај ми део имања који ми припада.' И он им подели имање.

¹³После неколико дана, млађи син узео свој део и оде у далеку земљу, где протраћи сав свој иметак живећи разуздано. ¹⁴Кад је све потрошио, у тој земљи завлада велика глад и он поче да оскудева. ¹⁵Зато оде и запосли се код једног грађанина оне земље, а овај га посла на своја поља да чува свиње. ¹⁶Жудео је да напуни стомак рогачима које су свиње јеле, али му их нико није давао.

¹⁷Тада дође к себи па рече: 'Колико најамника мога оца имају хлеба у изобиљу, а ја овде умирем од глади!' ¹⁸Спремићу се и отићи свом оцу па га замолити: Оче, згрешио сам против неба и против тебе. ¹⁹Нисам више достојан да се зовем твој син. Прими ме као једног од својих најамника.'

²⁰И спреми се и пође свом оцу. А док је још био далеко, угледа га његов отац и сажали се па потрча, загрли га и пољуби.

²¹'Оче', рече му син, 'згрешио сам против неба и против тебе. Нисам више достојан да се зовем твој син.'

²²Али, отац рече својим слугама: 'Брзо изнесите најлепши огртач и обуците га. Ставите му прстен на руку и обућу на ноге. ²³Донесите угојено теле и закољите га па да једемо и да се веселимо. ²⁴Јер, овај мој син је био мртав, и оживе! Био је изгубљен, и нађен је!' И почеше да се веселе.

²⁵А његов старији син је био на пољу. Кад се на повратку приближио кући, зачу свирку и играње. ²⁶Позва једног слугу и упита га шта се дешава.

²⁷'Твој брат је дошао', рече му слуга, 'и твој отац је заклао угојено теле зато што га је дочекао живог и здравог.'

²⁸А овај се наљути и не хтеде да уђе. Тада изађе његов отац и поче да га наговара. ²⁹Али, он одговори оцу: 'Ето, толико година сам ти служио и никад нисам прекршио твоје заповести, а ти ми никад ни јаре ниси дао да се провеселим са пријатељима!' ³⁰А

кад је дошао овај твој син, који је твој иметак проћердао са блудницама, за њега си угојено теле заклао!' ³¹'Сине мој', рече му отац, 'ти си увек са мном и све што имам, твоје је. ³²Али, треба да се веселимо и да се радујемо. Јер, овај твој брат је био мртав, и оживе, и био је изгубљен, и нађен је.'«

Прича о непоштеном управитељу

16 Исус рече ученицима: »Био један богат човек чијег су управитеља оптужили да расипа његову имовину.

²Он га позва и упита: 'Шта то чујем о теби? Положи рачун о свом управљању јер више не можеш да будеш управитељ.'

³А управитељ рече у себи: 'Шта да радим? Господар ми одузима посао управитеља. Нисам довољно снажан да копам, а срамота ме да просим. ⁴Знам шта ћу: учинићу тако да ће ме људи примати у кућу и кад више не будем управитељ.'

⁵Тада, једног по једног, позва све дужнике свога господара.

'Колико дугујеш мом господару?' упита првог.

⁶'Сто бата* маслиновог уља', одговори овај.

А он му рече: 'Узми своју обвезницу па брзо седи и напиши педесет.'

⁷Затим упита другог: 'А колико ти дугујеш?'

'Сто кора* жита', одговори овај.

А он му рече: 'Узми своју обвезницу и напиши осамдесет.'

⁸И господар похвали непоштеног управитеља јер је сналажљиво поступио. Синови овога света сналажљивији су са својима него синови светлости. ⁹Кажем вам: начините себи пријатеље помоћу непоштеног богатства, да би вас, кад оно нестане, примили у вечне станове*.

¹⁰Ко је поуздан у најмањем, поуздан је и у великом. А ко је непоштен у најмањем, непоштен је и у великом. ¹¹Ако, дакле, нисте били поуздани у непоштеном богатству, ко ће вам поверити истинско богатство? ¹²И ако нисте били поуздани у туђем, ко ће вам дати ваше?

Сто бата Око три хиљаде литара

Сто кора Око тридесет пет хиљада литара

станове Дословно: шаторе

¹³Ниједан слуга не може да служи двојици господара. Јер, или ће једнога мрзети, а другога волети; или ће једноме бити привржен, а другога презирати. Не можете служити и Богу и богатству*.«

Закон и Божије царство

¹⁴А све су то слушали фарисеји, који су волели новац, па су му се ругали.

¹⁵Зато им Исус рече: »Ви се пред људима претварате да сте праведни, али Бог познаје ваша срца. Оно што је на високој цени међу људима, у Божијим очима је одвратно.

¹⁶Закон и Пророци су били до Јована. Од тада се проповеда еванђеље* о Божијем царству и свако насилно у њега улази. ¹⁷Али, лакше је да небо и земља прођу, него да пропадне иједна цртица из Закона.«

Развод

¹⁸»Ко год се разведе од своје жене и ожени се другом, чини прељубу. И ко год се ожени разведеном, чини прељубу.«

Богаташ и Лазар

¹⁹»Био један богат човек који се облачио у пурпур и танко платно и сваког дана уживао у раскоши. ²⁰А пред његовом капијом је лежао један сиромаш по имену Лазар, сав у чиревима, ²¹и жудео да напуни стомак оним што је падало са богаташеве трпезе. Чак су и пси долазили и лизали му чиреве.

²²Кад је сиромаш умро, анђели га однеше у Авраамово наручје. А умре и богаташ и би сахрањен. ²³У Подземљу*, где је лежао у мукама, подиже поглед и у даљини угледа Авраама, и Лазара у његовом наручју ²⁴па повика: 'Оче Аврааме, смилуј ми се и пошаљи Лазара да умочи врх свога прста у воду и расхлади ми језик јер се страшно мучим у овом пламену!'

²⁵'Синко', рече му Авраам, 'сети се да си за живота примио своја добра, а Лазар зла. Он се сада овде теши, а ти си у страшним мукама. ²⁶Осим тога, између вас и нас постављена је велика провалија па они који

желе одавде да пређу к вама, не могу, нити ко од вас може да пређе овамо.'

²⁷'Онда те молим, оче', рече богаташ, 'пошаљи га у кућу мога оца, ²⁸јер имам петорицу браће. Нека их опомене, да и они не дођу у ово мучилиште.'

²⁹Али, Авраам рече: 'Имају Мојсија и Пророке. Нека њих слушају.'

³⁰'Не, оче Аврааме', рече богаташ, 'него, ако им неко од мртвих дође, они ће се покајати.'

³¹'Ако не слушају Мојсија и Пророке', рече Авраам, 'неће их уверити ни да неко устане из мртвих.'«

Грех, вера, дужност

(Матеј 18,6-7,21-22; Марко 9,42)

17 Исус рече својим ученицима: »Саблазни морају да дођу, али тешко оном по коме дођу. ²Боље би му било да му се око врата обеси млински камен и да га баце у море него да саблазни иједнога од ових малених. ³Чувајте се!

Ако твој брат згреши, укори га па ако се покаје, опрости му. ⁴И ако седам пута на дан згреши против тебе и седам пута ти дође и каже: 'Кајем се', опрости му.«

⁵Тада апостоли рекоше Господу: »Увећај нашу веру.«

⁶А Господ рече: »Кад бисте имали веру као зрно горушице, могли бисте рећи овом дуду: 'Ишчупај се с кореном и посади се у море', и он би вас послушао.

⁷Који од вас, кад има слугу који оре или чува овце па се овај врати с поља, каже: 'Дођи одмах и седи да једеш?' ⁸Зар му не каже: 'Припреми ми вечеру па се опаши* и послужиј ме док једем и пијем. А после можеш и ти да једеш и пијеш?' ⁹Да ли се он захваљује слуги што је учинио оно што му је наређено? ¹⁰Тако и ви, кад учините све што вам је наређено, треба да кажете: 'Ми смо некорисне слуге. Учинили смо само оно што смо били дужни да учинимо.'«

Очишћење десеторице губаваца

¹¹Док је Исус путовао у Јерусалим, пролазио је између Самарије и Галилеје.

¹²Кад је улазио у једно село, сусрете га десет

богатство Дословно: Мамону; реч »мамон« на арамејском језику значи »богатство«; иста реч је употребљена и у 9. стиху

еванђеље Или: радосна вест

Подземљу Дословно: Хаду

опаши Или: обуци за служење

губавих* људи, који стадоше подаље¹³ и повикаше: »Исусе, Учитељу, смилуј нам се!«

¹⁴Кад их је видео, рече им: »Идите и покажите се свештеницима.«

И док су још ишли, очистише се.

¹⁵А један од њих, кад је видео да је излечен, врати се, славећи Бога на сав глас,¹⁶и паде ничице Исусу пред ноге и захвали му. А био је Самарићанин.

¹⁷Исус рече: »Зар се нису сва десеторица очистила? Где су остала деветорица? ¹⁸Зар се међу њима не нађе ниједан да се врати да да славу Богу, него само овај туђинац?«

¹⁹Онда му рече: »Устани и иди. Твоја вера те је излечила.«

Долазак Божијег царства

(Матеј 24,23-28, 37-41)

²⁰Једном кад су га фарисеји питали када ће доћи Божије царство, Исус им одговори: »Божије царство не долази као нешто што се види. ²¹Људи неће моћи да кажу: 'Ево га овде!' ни: 'Ево га онде!' јер Божије царство је у вама*.«

²²А ученицима рече: »Долази време када ћете жудети да видите само један дан Сина човечијега, али га нећете видети. ²³А људи ће вам говорити: 'Ево га онде!' или: 'Ево га овде!' Не идите онамо и не јурите за њима. ²⁴Јер, као што муња, кад севне, обасја небо од једног краја до другог, тако ће бити и са Сином човечијим на његов дан. ²⁵Али, он прво мора много да препати и овај нараштај мора да га одбаци.

²⁶Као што је било у Нојево време, тако ће бити и у дане Сина човечијега. ²⁷Људи су јели и пили, женили се и удавали, све до дана кад је Ноје ушао у ковчег. Онда је дошао потоп и све их уништио. ²⁸Биће и као што је било у Лотове дане: људи су јели и пили, куповали и продавали, садили и градили. ²⁹А оног дана кад је Лот изашао из Содома, горући сумпор запљушта с неба и све их уништи.

³⁰Тако ће бити и оног дана кад се појави Син човечији. ³¹Ако се неко тог дана затекне на крову, а ствари су му у кући, нека не силази да их узме. И ко се затекне у пољу, нека се не враћа натраг. ³²Сетите се

Лотове жене! ³³Ко покуша да сачува свој живот, изгубиће га; а ко изгуби свој живот, сачуваће га. ³⁴Кажем вам: те ноћи биће двоје у једној постељи — једно ће се узети, а друго оставити. ³⁵Две жене ће заједно млетити жито — једна ће се узети, а друга оставити.« ³⁶*

³⁷»Где то, Господе?« упиташе га.

А он им рече: »Где буде лешина, онде ће се и лешинари окупити.«

Прича о упорној удовици

18Онда им исприча и причу да увек треба да се моле и да не посустају. ²»У неком граду живео један судија«, рече. »Није се бојао Бога и није марио за људе. ³А у том граду је била и једна удовица која је стално долазила к њему, говорећи: 'Одбрани ме од мога противника.' ⁴А он то неко време није хтео. Али, касније рече себи: 'Иако се не бојим Бога и не марим за људе, ипак ћу да одбраним ову удовицу ⁵зато што ми досађује, да ме на крају не изнури својим долажењем.'«

⁶Тада Господ рече: »Чули сте шта каже неправедни судија. ⁷Па зар неће Бог одбрани своје изабране, који дању и ноћу вапију к њему? Зар ће одуговлачити да их услиши? ⁸Кажем вам: одбраниће их, и то брзо. Само, хоће ли Син човечији, када дође, наћи веру на земљи?«

Прича о фарисеју и царинику

⁹А онима који су били убеђени да су праведни, а све остале ниподаштавали, исприча ову причу: ¹⁰»Двојица су отишла у Храм да се помоле. Један је био фарисеј, а други цариник. ¹¹Фарисеј је стајао и овако се молио у себи*: 'Боже, хвала ти што нисам као остали људи — разбојници, неправедници, прељубници — или као овај цариник. ¹²Постим два пута недељно и дајем десетину од свега што стекнем.'«

¹³А цариник је стајао подаље и ни поглед није хтео да подигне ка небу, него се ударао у груди и говорио: 'Боже, смилуј се мени, грешнику!'

¹⁴Кажем вам: он, а не онај други, отишао је кући оправдан. Јер, ко самог себе уздиже,

губавих Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.
у вама Или: међу вама

17,36 У неким рукописима стоји: оставити. ³⁶Двојица ће бити у пољу — један ће се узети, а други оставити.
у себи Или: за себе

биће понижен; а ко самог себе понизује, биће узвишен.»

Исус и деца

(Матеј 19,13-15; Марко 10,13-16)

¹⁵Људи су му доносили и малу децу да их дотакне, а кад су ученици то видели, изгрдише их.

¹⁶Али, Исус их позва к себи па рече: »Пустите децу да долазе к мени и не спречавајте их јер таквима припада Божије царство. ¹⁷Истину вам кажем: ко не прихвати Божије царство попут малог детета, неће ући у њега.»

Богати поглавар

(Матеј 19,16-30; Марко 10,17-31)

¹⁸А један поглавар га упита: »Добри учитељу, шта да учиним да наследим вечни живот?«

¹⁹»Зашто ме називаш добрим?« одврати Исус. »Нико, осим јединога Бога, није добар. ²⁰Заповести знаш: 'Не чини прељубу, Не убиј, Не укради, Не сведочи лажно, Поштуј свога оца и мајку.'*«

²¹А он рече: »Свега тога сам се држао од детињства.«

²²Кад је то чуо, Исус му рече: »Још једно ти недостаје: продај све што имаш и подели сиромасима па ћеш имати благо на небу. Тада хајде за мном.«

²³Али, кад је то чуо, он се силно ражалости јер је био веома богат.

²⁴Кад је Исус видео да се овај ражалостио, рече: »Како је тешко имућнима да уђу у Божије царство. ²⁵Лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁶А они који су то чули рекоше: »Па ко може да се спасе?«

²⁷»Оно што је немогуће људима«, рече он, »могуће је Богу.«

²⁸Тада Петар рече: »Ево, ми смо све оставили и пошли за тобом.«

²⁹»Истину вам кажем«, рече Исус, »нема ниједнога који је ради Божијег царства оставио кућу, или жену, или браћу, или родитеље, или децу, ³⁰а да неће добити многоструко више у ово време, а у будућем свету вечни живот.«

Исус трећи пут предсказује своју смрт и васкрсење

(Матеј 20,17-19; Марко 10,32-34)

³¹Онда одведе Дванаесторицу на страну па им рече: »Ево, кренули смо у Јерусалим, и све што су пророци написали о Сину човечијем, испуниће се. ³²Предаће га паганима, и ругаће му се, злостављати га, пљувати, ³³избичевати и убити, а он ће трећег дана васкрснути.«

³⁴Али, они ништа од тога не разумеше. Значење тих речи било им је скривено па нису знали о чему говори.

Исус враћа вид слепом просјаку

(Матеј 20,29-34; Марко 10,46-52)

³⁵Кад се Исус приближио Јерихону, поред пута је седео један слепи човек и просио.

³⁶Чувши да народ пролази, упита шта се дешава, ³⁷а они му рекоше: »Пролази Исус Назарећанин.«

³⁸Он повика: »Исусе, Сине Давидов, смилуј ми се!«

³⁹А они што су ишли напред опоменуше га да ућути, али он је још више викао: »Сине Давидов, смилуј ми се!«

⁴⁰Тада Исус стаде и нареди да му га доведу, а кад се овај приближио, упита га: ⁴¹»Шта хоћеш да учиним за тебе?«

»Господе«, одговори он, »да прогледам.«

⁴²А Исус му рече: »Прогледај! Твоја вера те је излечила.«

⁴³И овај одмах прогледа и пође за Исусом, славећи Бога. А видео је то и сав народ и славио Бога.

Цариник Закеј

19Онда Исус уђе у Јерихон. Док је пролазио кроз град, ²човек по имену Закеј, главни цариник, и то богат, ³покушавао је да види ко је то Исус, али није могао од народа јер је био ниског раста. ⁴Он зато отрча напред и попе се на једну дивљу смокву да види Исуса јер је требало да он онуда прође.

⁵Кад је стигао до тог места, Исус подиже поглед и рече му: »Закеје, сместа сиђи, јер данас треба да одседнем у твојој кући.«

⁶И овај сместа сиђе и с радошћу прими Исуса.

⁷А сви су то видели па почеше да гунђају, говорећи: »Код грешника је ушао да се одмори!«

⁸Закеј стаде и рече Господу: »Ево, Господе, пола своје имовине поделићу сиромасима. А ако сам од неког нешто изнудио, вратићу четвороструко.«

⁹Тада му Исус рече: »Данас је у ову кућу дошло спасење, пошто је и овај човек Авраамов син. ¹⁰Јер, Син човечији је дошао да потражи и спасе изгубљено.«

Прича о десет мина

(*Матеј 25,14-30*)

¹¹Док су они ово слушали, он им исприча једну причу, зато што је био близу Јерусалима, а они су сматрали да ће се Божије царство појавити одмах.

¹²Он рече: »Један човек племенитог рода отишао у далеку земљу да га поставе за краља па да се врати. ¹³Он позва десет својих слугу и сваком од њих даде десет мина* па рече: 'Послујте с овим док се не вратим.'

¹⁴А његови поданици су га мрзели па за њим послаше изасланике да кажу: 'Нећемо да нам он буде краљ.'

¹⁵Кад се вратио кући, пошто су га поставили за краља, нареди да му позову оне слуге којима је дао новац, да види колику добит су остварили.

¹⁶Тада дође први и рече: 'Господару, твоја мина је донела још десет мина.'

¹⁷А он му одврати: 'Добро, добри слуго. Зато што си био поуздан у најмањем, имаћеш власт над десет градова.'

¹⁸Онда дође други слуга и рече: 'Господару, твоја мина је донела још пет мина.'

¹⁹А он му рече: 'Ти ћеш имати власт над пет градова.'

²⁰Дође и трећи слуга и рече: 'Господару, ево твоје мине коју сам чувао сакривену у убрису. ²¹Бојао сам те се јер си строг човек. Узимаш оно што ниси оставио и жањеш оно што ниси посејао.'

²²'Зли слуго', рече му господар, 'по твојим речима ћу ти судити! Кажеш да си знао да сам строг човек, да узимам оно што нисам оставио и да жањем оно што нисам посејао. ²³Зашто онда ниси ставио мој новац у банку? Тада бих га, по повратку, подигао с каматом.'

десет мина Једна мина је имала вредност три месечне зараде.

²⁴А присутнима рече: 'Узмите ту мину од њега и дајте је оном који има десет мина.'

²⁵'Господару', рекоше му они, 'па он већ има десет мина.'

²⁶'Кажем вам', одврати господар, 'оном ко има, даће се још; а оном ко нема, одузеће се и оно што има. ²⁷А оне моје непријатеље који нису хтели да им будем краљ, доведите овамо и преда мном их погубите.'

Исус улази у Јерусалим

(*Матеј 21,1-11; Марко 11,1-11; Јован 12,12-19*)

²⁸Пошто је ово изговорио, настави пут идући ка Јерусалиму.

²⁹Кад се приближио Витфаги и Витанији, код горе која се зове Маслинска, посла двојицу својих ученика, рекавши им: ³⁰»Идите у ово село пред вама. Кад уђете у њега, наћи ћете привезано магаре на коме још ниједан човек није јахао. Одвезите га и доведите овамо. ³¹А ако вас неко упита: 'Зашто га одвезујете', реците му: 'Потребно је Господу.'«

³²И они који су били послани, одоше и нађоше све како им је рекао.

³³А док су одвезивали магаре, упиташе их његови власници: »Зашто одвезујете магаре?«

³⁴»Потребно је Господу«, одговорише им они, ³⁵и одведоше га Исусу. Онда преко магарета пребацише своје огртаче па на њега посадише Исуса. ³⁶И док је он путовао даље, народ је простирао своје огртаче по путу.

³⁷Кад се приближио месту где се силази са Маслинске горе, све мноштво ученика поче радосно и из свег гласа да хвали Бога за сва чуда која су видели, ³⁸говорећи:

»Благословен цар који долази у име Господа!*

Мир на небу и слава на висини!«

³⁹»Учитељу«, рекоше му неки фарисеји из народа, »изгрди своје ученике!«

⁴⁰»Кажем вам«, одговори он, »ако они буду ћутали, камење ће викати.«

Јадиковка над Јерусалимом

⁴¹Кад се приближио граду и угледао га, заплака над њим, ⁴²говорећи: »Када би и ти овога дана знао шта ти доноси мир! Али, то је сада сакривено од твојих очију. ⁴³Снаћи

ће те дани када ће те твоји непријатељи окружити опкопом и опколити те и притеснити са свих страна. ⁴⁴И сравниће са земљом тебе и твоју децу у теби и неће у теби оставити ни камен на камену јер ниси препознао време када те је походио Бог.»

Исус у Храму

(Матеј 21,12-17; Марко 11,15-19; Јован 2,13-22)

⁴⁵Онда Исус уђе у Храм и поче да избацује продавце из њега, ⁴⁶говорећи им: »Записано је: 'Мој дом ће бити дом молитве*', а ви сте од њега направили 'разбојничку јазбину'!«

⁴⁷Потом је сваког дана учио народ у Храму. А првосвештеници, учитељи закона и народни прваци желели су да га убију, ⁴⁸али нису могли да нађу начин како да то учине јер га је народ веома пажљиво слушао.

Одакле Исусу власт?

(Матеј 21,23-27; Марко 11,27-33)

20Док је једног дана учио народ у Храму и проповедао еванђеље*, приђоше му првосвештеници и учитељи закона са старешинама ²па му рекоше: »Кажите нам, којом влашћу ово чиниш или ко ти је дао ту власт?«

³»И ја ћу вас нешто упитати«, одврати он. »Кажите ми: ⁴да ли је Јованово крштење било са неба или од људи?«

⁵А они почеше о томе да расправљају међу собом говорећи: »Ако кажемо: 'Са неба', он ће рећи: 'Зашто му нисте веровали?' ⁶А ако кажемо: 'Од људи', народ ће нас каменовати јер је убеђен да је Јован био пророк.«

⁷Зато му одговорише: »Не знамо одакле је било.«

⁸Тада им Исус рече: »Онда ни ја вама нећу рећи којом влашћу ово чиним.«

Прича о виноградарима

(Матеј 21,33-46; Марко 12,1-12)

⁹Исус затим поче народу да прича ову причу: »Један човек засадио виноград, изнајмио га неким виноградарима па отпутовао на дуже време. ¹⁰У време бербе посла он једног слугу виноградарима да му

дају део виноградских плодова. Али, виноградарима га претукоше и отераше празних руку. ¹¹Онда посла другог слугу, али и њега претукоше, извргоше руглу и отераше празних руку. ¹²Он посла и трећег, али и њега израђавише и избацише.

¹³Тада власник винограда рече: 'Шта да радим? Послаћу свог вољеног сина, можда ће њега поштовати.'

¹⁴Али, кад су га виноградарима угледали, почеше да расправљају међу собом говорећи: 'Ово је наследник. Хајде да га убијемо па ће наследство бити наше.' ¹⁵И избацише га из винограда и убише.

Шта ће им, дакле, урадити господар винограда? ¹⁶Доћи ће и побиће те виноградаре, а виноград дати другима.«

Кад су људи то чули, рекоше: »Боже сачувај!«

¹⁷А Исус их погледа па рече: »Шта онда значи оно што је записано:

'Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони?*'»

¹⁸И ко год падне на тај камен, смрскаће се; а на кога он падне, здружиће га.«

¹⁹А учитељи закона и првосвештеници су тражили начин да га сместа ухвате јер су знали да је ову причу испричао о њима. Али, бојали су се народа.

Плаћање пореза цару

(Матеј 22,15-22; Марко 12,13-17)

²⁰Помно су на њега пазили и слали дошнике, који су се претварали да су искрени, како би га ухватили у речи и предали га намесниковој сили и власти.

²¹Они су га испитивали, говорећи: »Учитељу, знамо да исправно говориш и учиш народ, и да не гледаш ко је ко, него да учиш Божијем путу у складу са истином. ²²Да ли је право да цару дајемо порез или није?«

²³Али, Исус им, прозревши њихово лукавство, рече: ²⁴»Покажите ми динар*. Чији лик и натпис носи?«

²⁵»Царев«, рекоше они.

А он им рече: »Дајте, дакле, цару цареву, а Богу Божије.«

*'Мој дом ... молитве' Исаија 56,7
'разбојничку јазбину' Јеремија 7,11
еванђеље Или: радосну вест

20,17 Псалми 118,22
динар Један динар је имао вредност једне наднице.

²⁶И они нису могли пред народом да га ухвате у речи, него заћуташе, задивљени његовим одговором.

Васкрсење мртвих

(*Матеј 22,23-33; Марко 12,18-27*)

²⁷Тада му приђоше неки садужеји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе: ²⁸»Учитељу, Мојсије нам је написао да ако неком умре брат који има жену, а нема деце, онда његов брат треба да се ожени том женом и подигне потомство своје брату. ²⁹Била су тако седморица браће. Први се ожени и умре без деце. ³⁰Онда се други ³¹па трећи брат ожени том женом. Тако сва седморица умреше не оставивши деце. ³²На крају умре и жена. ³³Чија ће, дакле, о васкрсењу она бити жена, пошто је била удата за седморицу?»

³⁴Тада им Исус рече: »Људи овога света се жене и удају. ³⁵А они који су достојни да буду на оном свету и васкрсну из мртвих, неће се ни женити ни удавати. ³⁶И више не могу да умру јер су као анђели. Они су Божија деца пошто су деца васкрсења. ³⁷А да мртви васкрсавају, то је и Мојсије показао кад у одломку о грму Господа зове Богом Авраамовим, Богом Исааковим и Богом Јаковљевим.* ³⁸Бог није Бог мртвих, него живих, јер њему су сви живи.«

³⁹»Учитељу«, рекоше неки учитељи закона, »добро си рекао!«

⁴⁰И нико се више није усуђивао да га нешто пита.

Чији је Христос син?

(*Матеј 22,41-46; Марко 12,35-37*)

⁴¹Тада им рече: »Како то да се говори да је Христос* Давидов син? ⁴²Сам Давид каже у Књизи псалама:

‘Рече Господ моме Господу:

седи ми здесна

⁴³ док од твојих непријатеља

не начиним подножје за твоје ноге.*»

⁴⁴Давид га, дакле, зове Господом. Како онда он може да му буде син?»

20,37 в. 2.Мојсијева 3,6
Христос То јест: Месија
20,42-43 Псалми 110,1

Упозорење против учитеља закона

(*Матеј 23,1-36; Марко 12,38-40; Лука 11,37-54*)

⁴⁵Док је сав народ слушао, он рече својим ученицима: ⁴⁶»Чувајте се учитеља закона. Они радо иду у дугим огртачима и воле да их поздрављају на трговима, да имају прва седишта у синагогама и почасна места на гозбама. ⁴⁷Они прождиру удовичке куће и праве се важни дугим молитвама. Такви ће бити најстроже кажњени.«

Удовичин прилог

(*Марко 12,41-44*)

21 Исус подиже поглед и угледа богаташе како стављају своје дарове у храмску ризницу.

²А виде и једну сиромашну удовицу како ставља два лептона* ³па рече: »Истину вам кажем: ова сиромашна удовица је ставила више од свих осталих. ⁴Јер, сви они су ставили дарове од свога вишка, а она је од своје сиротиње ставила све што је имала за живот.«

Исус предсказује уништење Храма

(*Матеј 24,1-2; Марко 13,1-2*)

⁵И док су неки говорили о Храму — како је украшен лепим камењем и заветним даровима — Исус рече: ⁶»Доћи ће време када од овога што гледате неће остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

Знаци и прогони

(*Матеј 24,3-14; Марко 13,3-13*)

⁷»Учитељу«, упиташе га они, »када ће то бити? И који ће знак показати да ће се то десити?«

⁸А он рече: »Пазите да вас не заведу. Јер, многи ће доћи у моје име и рећи: ‘Ја сам’* и: ‘Примакао се час.’ Не идите за њима ⁹и не плашите се кад чујете за ратове и побуне. Јер, прво то треба да се догоди, али није одмах крај.«

¹⁰Онда им рече: »Народ ће се дићи против народа, и царство против царства. ¹¹Биће великих земљотреса и глади и зараза по разним местима, и страхаота и великих знамења са неба. ¹²Али, пре него што се све то деси, хватаће вас и прогониће вас. Због мене ће вас предавати синагогама и бацати у

два лептона Лептон је био новчић најмање вредности.
21,8 2.Мојсијева 3,14

тамнице и изводити вас пред краљеве и намеснике. ¹³То ће вам бити прилика да сведочите. ¹⁴Упамтите добро да не треба унапред да се бринете како ћете се бранити. ¹⁵Јер, ја ћу вам дати речи и мудрост којима ниједан од ваших противника неће моћи да одоли ни да их побије. ¹⁶Али, издаваће вас чак и родитељи, браћа, рођаци и пријатељи, и неки од вас биће убијени. ¹⁷И сви ће вас мрзети због мога имена, ¹⁸али вам ниједна длака с главе неће пропасти. ¹⁹Истрајношћу ћете задобити свој живот.»

Исус предсказује уништење Јерусалима

(*Матеј 24,15-21; Марко 13,14-19*)

²⁰»А кад видите да војске опкољавају Јерусалим, тада знајте да је његово опустошење близу. ²¹Нека тада они који буду у Јудеји беже у планине, они који буду у граду нека изађу из њега, а они који буду на пољима нека не улазе у град. ²²Јер, то су дани одмазде, да се испуни све што је записано.

²³Тешко трудницама и дојиљама тих дана! Јер, настаће велика невоља на земљи и гнев против овог народа. ²⁴Пашће од оштрице мача и биће одведени у ропство по свим народима, а пагани ће газити Јерусалимом док се не испуне времена пагана.»

Долазак Сина човечијега

(*Матеј 24,29-35; Марко 13,24-31*)

²⁵»Биће знамења на сунцу, месецу и звездама, а на земљи ће народе обузети тескоба и немоћ због хучања и таласања мора. ²⁶Људи ће премирати од страха и од ишчекивања онога што прети свету јер ће и небеске силе бити уздрмане. ²⁷И тада ће видети Сина човечијега како у облаку долази са силом и великом славом. ²⁸А када то почне да се догађа, устаните и подигните главу јер је близу ваше избављење.»

²⁹Онда им исприча ову причу: »Погледајте смокву и све дрвеће: ³⁰кад пропупе, и сами видите и знате да је лето близу. ³¹Тако исто, кад видите да се све ово догађа, знајте да је Божије царство близу. ³²Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди. ³³Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи никад.

³⁴Пазите да вам срца не отупе од банчења, опијања и брига овога живота, да вас тај дан не изненади ³⁵као замка јер ће доћи на све

који живе на лицу целе земље. ³⁶Стално будите на опрезу и молите се да можете да избегнете све што ће се догодити и да станете пред Сина човечијега.»

³⁷Исус је сваког дана учио народ у Храму, а сваке вечери је одлазио на Маслинску гору да онде преноћи. ³⁸А сав народ је рано ујутро долазио к њему у Храм да га слуша.

Завера против Исуса

(*Матеј 26,1-5, 14-16; Марко 14,1-2, 10-11; Јован 11,45-53*)

22Приближавао се Празник бесквасних хлебова, који се зове Пасха. ²А првосвештеници и учитељи закона су тражили начин да убију Исуса јер су се бојали народа.

³Тада Сатана уђе у Јуду званог Искариотски, једног од Дванаесторице. ⁴Он оде првосвештеницима и заповедницима и договори се с њима како да им изда Исуса. ⁵Они се обрадоваше и сложише се да му дају новца. ⁶Он пристаде па поче да тражи повољну прилику да им га преда кад с њим не буде народа.

Припреме за Пасху

(*Матеј 26,17-25; Марко 14,12-21; Јован 13,21-30*)

⁷И дође Дан бесквасних хлебова, кад је требало жртвовати пасхално јагње, ⁸па Исус посла Петра и Јована, рекавши: »Идите и спремите нам да једемо пасхалну вечеру.»

⁹»Где хоћеш да је спремимо?» упиташе га они.

¹⁰А он им рече: »Кад уђете у град, сустрешће вас човек који носи крчаг с водом. Идите за њим у кућу у коју он уђе ¹¹и реците домаћину: ‘Учитељ пита: Где је гостинска соба у којој ћу јести пасхалну вечеру са својим ученицима?’ ¹²А он ће вам показати велику, намештену собу на спрату. Тамо спремите.»

¹³И они одоше и нађоше све како им је и рекао, и спремеше пасхалну вечеру.

Господња вечера

(*Матеј 26,26-30; Марко 14,22-26; 1.Коринћанима 11,23-25*)

¹⁴Кад је дошло време, Исус леже за трпезу, а апостоли с њим.

¹⁵Он им рече: »Веома сам желео да једем ову пасхалну вечеру с вама пре свог страдања. ¹⁶Јер, кажем вам: нећу је више јести док се не испуни у Божијем царству.»

¹⁷Онда узе чашу, захвали Богу, па рече: »Узмите је и разделите међу собом. ¹⁸Јер, кажем вам: више нећу пити од рода лозиног док не дође Божије царство.«

¹⁹Затим узе хлеб, захвали Богу, изломи га и даде им, говорећи: »Ово је моје тело, које се даје за вас. Чините ово мени на спомен.«

²⁰Тако узе и чашу после вечере, говорећи: »Ова чаша је нови савез мојом крвљу*, која се пролива за вас. ²¹Али, ево, рука мог издајника је на трпези са мојом. ²²Јер, Син човечији ће отићи као што је одређено, али тешко оном човеку који га издаје.«

²³Тада они почеше међусобно да се испитују који би од њих могао да буде тај који би то учинио.

Ко је највећи?

²⁴А међу њима настаде и препирка око тога којег од њих треба сматрати највећим.

²⁵Тада им Исус рече: »Краљеви господаре својим народима, и они који имају власт над њима себе зову добротворима. ²⁶Али, ви немојте тако. Него, највећи међу вама треба да буде као најмлађи, и онај који влада као онај који служи. ²⁷Јер, ко је већи: онај за трпезом или онај који служи? Зар није онај који је за трпезом? А ја сам међу вама као онај који служи. ²⁸Ви сте они који су истрајали са мном у мојим искушењима. ²⁹Зато вам у наследство дајем Царство као што га је Отац дао мени. ³⁰да једете и пијете за мојом трпезом у мом Царству и да седите на престолима и судите над дванаест племена Израелових.«

Исус предкажује да ће га се Петар одрећи

(*Матеј 26,31-35; Марко 14,27-31; Јован 13,36-38*)

³¹»Симоне, Симоне, ево Сатана је затражио да вас прорешета као пшеницу. ³²Али, ја сам се молио за тебе, да се твоја вера не угаси. А ти, кад се обратиш, учврсти своју браћу.«

³³»Господе«, рече му Петар, »спреман сам да с тобом идем и у тамницу и у смрт!«

³⁴»Кажем ти, Петре«, рече Исус, »петао се данас неће огласити док трипут не порекнеш да ме познајеш.«

мојом крвљу Или: у мојој крви

Новчаник, торба и мач

³⁵Онда рече свима: »Да ли вам је нешто недостајало кад сам вас послао без новчаника, торбе и обуће?«

»Ништа«, рекоше они.

³⁶А он им рече: »Али, сада, ко има новчаник, нека га узме, а тако и торбу. А ко нема мач, нека прода огртач и купи га. ³⁷Јер, кажем вам: на мени треба да се испуни оно што је записано: 'Убројаше га међу безаконике.*' Да, испуњава се оно што се на мене односи.«

³⁸»Господе«, рекоше они, »ево овде два мача.«

А он им рече: »Довољно је.«

Исус се моли на Маслинској гори

(*Матеј 26,36-46; Марко 14,32-42*)

³⁹Потом се, по свом обичају, упути на Маслинску гору, а ученици пођоше за њим.

⁴⁰Кад је стигао онамо, рече им: »Молите се да не паднете у искушење.«

⁴¹Онда се удаљи од њих колико се може добацили каменом па клекну и помоли се, ⁴²говорећи: »Оче, ако хоћеш, уклони ову чашу од мене. Али, нека не буде моја воља, него твоја.«

⁴³Тада му се појави анђео са неба па га је снажио. ⁴⁴А кад га је обузео смртни страх, још усрдније се молио, и зној му је био као капље крви које падају на земљу.*

⁴⁵Кад је устао од молитве и пришао ученицима, затече их како, изнурени жалашћу, спавају ⁴⁶па их упита: »Зашто спавате? Устајте и молите се, да не паднете у искушење.«

Исус издан и ухваћен

(*Матеј 26,47-56; Марко 14,43-50; Јован 18,3-11*)

⁴⁷И док је он још говорио, стиже народ предвођен једним од Дванаесторице — оним који се звао Јуда. Он приђе Исусу да га пољуби, ⁴⁸а Исус га упита: »Јудо, зар пољупцем издајеш Сина човечијега?«

⁴⁹Кад су они око њега видели шта ће се десити, рекоше: »Господе, да ударимо мачем?«

22,37 Исаија 53,12

22,43-44 У неким раним рукописима не налазе се 43. и 44. стих.

⁵⁰И један од њих удари првосвештениковог слугу и одсече му десно ухо.

⁵¹А Исус рече: »Доста с тим!« Онда дотаче оно ухо и зацели га.

⁵²Тада рече онима који су дошли да га ухвате — првосвештеницима, заповедницима храмске страже и старешинама: »Изашли сте с мачевима и тољагама, као на неког разбојника. ⁵³Сваки дан сам био с вама у Храму, и нисте ме ухватили. Али, ово је ваше време — кад влада тама.«

Петар се одриче Исуса

(*Матеј 26,57-58, 69-75; Марко 14,53-54, 66-72;*

Јован 18,12-18, 25-27)

⁵⁴Тада га ухватише, одведоше и уведоше у првосвештеникову кућу. А Петар је ишао за њима на одстојању. ⁵⁵Кад су наложили ватру на сред дворишта и сели заједно, и Петар седе међу њих.

⁵⁶А једна слушкиња га угледа како седи код ватре па га загледа и рече: »И овај је био с њим!«

⁵⁷Али, он порече говорећи: »Не познајем га, жено.«

⁵⁸Мало после га угледа један па рече: »И ти си један од њих!«

А Петар рече: »Човече, нисам.«

⁵⁹Кад је прошао отприлике један сат, један други одлучно изјави: »Овај је заиста био с њим јер је Галилејац.«

⁶⁰А Петар рече: »Човече, не знам о чему говориш.«

И управо тада, док је он још говорио, огласи се петао. ⁶¹А Господ се окрену и погледа Петра и Петар се сети речи које је Господ изговорио: »Пре него што се петао данас огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи«, ⁶²па изађе напоље и горко заплака.

Чувари се ругају Исусу

(*Матеј 26,67-68; Марко 14,65)*

⁶³А људи који су чували Исуса ругали су му се и ударали га.

⁶⁴Повезали су му очи и говорили: »Пророкуј! Ко те ударио?«

⁶⁵И обасипали су га још многим другим увредама.

Исус пред Синедрионом

(*Матеј 26,59-66; Марко 14,55-64; Јован 18,19-24)*

⁶⁶Кад је свануло, састаше се народне старешине, првосвештеници и учитељи закона па доведоше Исуса пред свој Синедрион*.

⁶⁷»Ако си ти Христос* кажи нам«, рекоше.

А он им рече: »Кад бих вам и рекао, не бисте ми веровали. ⁶⁸И кад бих ја вас питао, не бисте ми одговорили. ⁶⁹Али, од сада ће Син човечији седети Силноме Богу здесна.«

⁷⁰Тада сви рекоше: »Ти си, дакле, Син Божији?«

»Тако је како кажете: Ја сам*«, рече им он.

⁷¹А они тада рекоше: »Зар нам треба још неки доказ? Сами смо чули из његових уста.«

Исус пред Пилатом

(*Матеј 27,1-2, 11-14; Марко 15,1-5; Јован 18,28-38)*

23 Онда сви усталоше и одведоше Исуса Пилату ²па почеше да га оптужују, говорећи: »Нашли смо овога како заводи наш народ и противи се плаћању пореза цару, а за себе говори да је Христос*, цар.«

³Тада га Пилат упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

А Исус му одговори: »Тако је како кажеш.«

⁴Онда Пилат рече првосвештеницима и народу: »Не налазим никакву кривицу овом човеку.«

⁵Али, они су наваљивали, говорећи: »Својим учењем подбуњује народ по целој Јудеји. Почео је у Галилеји и стигао чак овамо.«

Исус пред Иродом

⁶Кад је то чуо, Пилат се распита да ли је тај човек Галилејац. ⁷Сазнавши да је под Иродовом надлежношћу, посла га Ироду, који је тих дана такође био у Јерусалиму. ⁸Кад је Ирод угледао Исуса, веома се обрадова јер је одавно желео да га сретне. Због оног што је чуо о Исусу, понадао се да ће од њега видети неко знамење. ⁹Обасипао

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

Христос То јест: Месија

22,70 2.Мојсијева 3,14

га је питањима, али му Исус није одговорао.
¹⁰А онде су стајали и првосвештеници и учитељи закона и жестоко га оптуживали.
¹¹Тада га Ирод и његови војници исмејаше и наругаше му се па га обукоше у белу одећу и послаше натраг Пилату.
¹²Тог дана се Ирод и Пилат спријатељише — пре тога су, наиме, били непријатељи.

Исус осуђен на смрт

(*Матеј 27,15-26; Марко 15,6-15; Јован 18,39-19,16*)

¹³Пилат сазва првосвештенике, поглаваре и народ ¹⁴па им рече: »Довели сте ми овог човека под оптужбом да подбуњује народ. Ја сам га пред вама испитао и нисам нашао да је крив за оно за шта га оптужујете.
¹⁵А није ни Ирод јер нам га је послао назад. Као што видите, није учинио ништа што заслужује смрт.
¹⁶Зато ћу га казнити па ослободити.«^{17*}

¹⁸Али, они сви углас повикаше: »Овога узми, а ослободи нам Вараву!«

¹⁹Варава је био бачен у тамницу због побуне у граду и због убиства.

²⁰А Пилат им се поново обрати јер је желео да ослободи Исуса.

²¹Али они су викали: »Распни га! Распни га!«

²²Пилат им се обрати и трећи пут: »Па какво је зло учини овај човек? Нисам му нашао никакву кривицу која би заслуживала смрт. Зато ћу га казнити па ослободити.«

²³Али, они су и даље веома гласно и упорно тражили да Исус буде распет. И њихови повици превагнуше ²⁴па Пилат одлучи да удовољи њиховом захтеву.
²⁵Ослободи оног који је био бачен у тамницу због побуне и убиства — оног кога су тражили — а Исуса предаде њима на милост и немилост*.

Распеће

(*Матеј 27,32-44; Марко 15,21-32; Јован 19,17-27*)

²⁶Док су Исуса одводили, ухватише неког Симона из Кирина, који се враћао са поља, па ставише на њега крст, да га носи за Исусом.
²⁷А за њим је ишло силно мноштво

народа и неке жене које су жалиле за њим и оплакивале га.

²⁸Исус се окрену према њима и рече: »Кћери јерусалимске, не плачите за мном, него за собом и својом децом,
²⁹јер долази време када ће људи говорити: 'Благо нероткињама и утробама које нису рађале и дојкама које нису дојиле.'
³⁰Тада ће

'говорити горама: »Падните на нас!«
и брдима: »Покријте нас!«*

³¹Јер, ако људи овако поступају са зеленим дрветом, шта ће тек учинити са сувим?«

³²А с њим су водили још двојицу, злочинце, да их погубе.
³³Кад су стигли на место које се зове Лобања, распеше онде њега и злочинце — једног са његове десне, а другог са леве стране.

³⁴Тада Исус рече: »Оче, опрости им јер не знају шта чине.«*

А они поделише његову одећу бацањем коцке.

³⁵Народ је стајао и гледао, а поглавари су се ругали, говорећи: »Друге је спасао — нека спасе себе ако је Христос*, Божији изабраник!«

³⁶А исмевали су га и војници. Прилазили су и нудили му сирће,
³⁷и говорили: »Ако си цар Јудеја, спаси се!«

³⁸Изнад њега је био натпис*: ОВО ЈЕ ЦАР ЈУДЕЈА.

³⁹А један од обешених злочинаца га је вређао, говорећи: »Зар ти ниси Христос*? Спаси себе и нас!«

⁴⁰Али, други изгрди овога, говорећи: »Зар се не бојиш Бога? Осуђен си на исту казну,
⁴¹али наша је праведна јер добијамо оно што смо заслужили нашим делима. А овај није учинио ништа недолично.«

⁴²Онда рече: »Исусе, сети ме се кад стигнеш у своје царство.«

⁴³А Исус му рече: »Истину ти кажем: данас ћеш бити са мном у Рају!«

23,30 Осија 10,8

23,34 У неким раним рукописима се не налази ова реченица.

Христос То јест: Месија

натпис У неким рукописима стоји: натпис написан грчким, латинским и арамејским словима

ослободити У неким рукописима стоји: ослободити.«

¹⁷А требало је да им о празнику ослободи једног затвореника.

њима ... немилост Дословно: њиховој вољи

Исусова смрт

(Матеј 27,45-56; Марко 15,33-41; Јован 19,28-30)

⁴⁴Било је већ око поднева* и тама настаде по целој земљи све до три сата*, ⁴⁵јер се сунце помрачило. А завеса у Храму се поцепала надвоје.

⁴⁶Тада Исус повика из свег гласа: »Оче, у твоје руке дух свој предајем!«

И кад је то рекао, издахну.

⁴⁷Кад је капетан видео шта се догодило, поче да слави Бога, говорећи: »Овај човек је заиста био праведник!«

⁴⁸И кад је сав народ који се окупио да то гледа видео шта се догодило, разиђе се, ударајући се у груди. ⁴⁹А сви који су га познавали, и жене које су с њим дошле из Галилеје, стајали су подаље и све то посматрали.

Исусова сахрана

(Матеј 27,57-61; Марко 15,42-47; Јован 19,38-42)

⁵⁰Био је онде и човек по имену Јосиф, честит и праведан човек, члан Већа*, ⁵¹који се није слагао са њиховом одлуком и делом. Био је из јудејског града Ариматеје и ишчекивао је Божије царство. ⁵²Он оде к Пилату и затражи Исусово тело ⁵³па га скиде са крста, пови у платно и положи у гроб усечен у стени, у којем још нико није био сахрањен.

⁵⁴Био је Дан припреме* и субота се примицала. ⁵⁵За њим пођоше жене које су дошле са Исусом из Галилеје и видеше гроб и како је тело у њега положено. ⁵⁶Онда се вратише и спремише мирисе и помасти. Али, у суботу отпочинуше у складу са заповешћу.

Васкрсење

(Матеј 28,1-10; Марко 16,1-8; Јован 20,1-10)

24Врло рано првог дана седмице оне дођоше на гроб, носећи мирисе које су спремиле. ²Нађоше камен одваљан са гроба ³па уђоше, али не нађоше тело Господа Исуса. ⁴И док су оне још биле збуњене због тога, два човека у одећи сјајној као муња изненада стадоше поред њих. ⁵Оне се уплашише па оборише лице према земљи.

око поднева Дословно: око шестог часа

до три сата Дословно: до деветог часа

23,46 Псалми 31,5

члан Већа Вероватно: члан Синедриона, највишег јеврејског суда у грчком и римском периоду

Дан припреме То јест: петак

А они им рекоше: »Зашто живога тражите међу мртвима? ⁶Он није овде, васкрсао је! Сетите се шта вам је рекао док је још био у Галилеји: ⁷да Син човечији треба да буде предат у руке грешника, да буде распет и да трећег дана васкрсне.«

⁸Тада се оне присетише Исусових речи ⁹па се вратише од гроба и о свему обавестише Једанаесторицу и све остале. ¹⁰Биле су то Марија Магдалина, Јована и Марија, Јаковљева мајка, и оне, заједно са осталима које су биле с њима, ово испричаше апостолима. ¹¹А овима су њихове речи личиле на бесмислицу па им не повероваше. ¹²Али, Петар устаде и отрча до гроба. Саже се, али не виде ништа осим платнених завоја па оде, питајући се шта се догодило.

На путу за Емаус

(Марко 16,12-13)

¹³А тог истог дана двојица од њих су ишли у село које се зове Емаус, удаљено шездесет стадија* од Јерусалима, ¹⁴и разговарали један с другим о свему што се догодило. ¹⁵И док су они о томе разговарали и расправљали, сам Исус им приђе и поче да иде с њима, ¹⁶али је њиховим очима било ускраћено да га препознају.

¹⁷»О чему то путем један с другим расправљате?« упита их он.

А они стадоше и снуждише се.

¹⁸»Ти си једини странац у Јерусалиму који не зна шта се у њему ових дана догодило«, рече му један од њих, који се звао Клеопа.

¹⁹А Исус упита: »Шта то?«

»Оно са Исусом Назарећанином«, одговорише му они, »који је био пророк, делом и речју силан пред Богом и целим народом. ²⁰И како су га наши првосвештеници и старешине предали да буде осуђен на смрт па су га распели. ²¹Ми смо се надали да је он Онај који ће избавити Израел. Осим тога, данас је већ трећи дан откад се то догодило. ²²Али, неке наше жене нас збунише. Рано јутрос су отишле до гроба ²³и нису нашле његово тело па су дошле и рекле нам да су им се показали анђели који су им рекли да је он жив. ²⁴Тада су неки од наших отишли до гроба и нашли све онако како су жене рекле, али њега не видеше.«

шездесет стадија То јест: око једанаест километара; један стадиј износио је око 185 метара

²⁵А Исус им рече: »О како сте неразумни и спорог срца да поверујете у све што су пророци рекли. ²⁶Зар није требало да Христос* то претрпи и да уђе у своју славу?«

²⁷И почевши од Мојсија и свих пророка, објасни им шта је о њему речено у целом Писму.

²⁸Кад су дошли близу села у које су ишли, Исус се направи као да хоће да настави пут, ²⁹али они почеше да наваљују: »Остани с нама јер ће ускоро вече и дан је на измаку.«

И он уђе да остане с њима.

³⁰А док је био с њима за трпезом, узео хлеб и благослови га па га изломи и даде им.

³¹Тада им се отворише очи и они га препознаше. Али њега више није било пред њима.

³²А они рекоше један другом: »Зар није горело срце у нама док нам је путем говорио и тумачио нам Писма?«

³³И истог часа устадоше и вратише се у Јерусалим. Онде нађоше окупљену Једанесторицу и остале с њима ³⁴како говоре: »Господ је заиста васкрсао и показао се Симону.«

³⁵Тада им они испричаше шта се догодило на путу и како су препознали Исуса кад је ломио хлеб.

Исус се показује ученицима

(Матеј 28,16-20; Марко 16,14-18; Јован 20,19-23;

Дела апостолска 1,6-8)

³⁶Док су они још о томе разговарали, сам Исус стаде међу њих и рече им: »Мир с вама.«

³⁷А они, збуњени и претрашени, помишлише да гледају духа.

³⁸Тада им он рече: »Зашто сте се препали? И зашто се јављају сумње у вашем срцу?

³⁹Погледајте моје руке и ноге. То сам ја главом! Опипајте ме и видите — дух нема ни тела ни костију као што видите да ја имам.«

⁴⁰И кад је то рекао, показа им руке и ноге.

⁴¹А пошто они од радости још нису веровали, него су се чудили, он их упита: »Имате ли овде нешто за јело?«

⁴²Они му дадоше комад печене рибе, ⁴³и он га узео и поједе пред њима.

⁴⁴Онда им рече: »Ово је оно о чему сам вам говорио док сам био с вама — да треба да се испуни све што је о мени написано у Мојсијевом закону, у Пророцима и у Псалмима.«

⁴⁵Потом им отвори ум да разумеју Писма

⁴⁶па им рече: »Овако је записано: Христос* ће страдати и трећег дана устати из мртвих,

⁴⁷и у његово име ће се проповедати покајање и опроштење греха свим народима, почевши од Јерусалима.

⁴⁸Ви сте томе сведоци, ⁴⁹а ја ћу вам послати оно што је мој Отац обећао.

Али, останите у граду док се не обучете у силу са висине.«

Вазнесење

(Марко 16,19-20; Дела апостолска 1,9-11)

⁵⁰Онда их одведе све до Витаније па подиже руке и благослови их. ⁵¹И док их је благосиљао, оде од њих и би вазнет на небо.

⁵²А они му се поклонили па се са великом радошћу вратише у Јерусалим. ⁵³И стално су били у Храму и захваљивали Богу*.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>